Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 31 август 1968 йил, шанба ◆ № 204 (14.066). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЙИҒИМ-ТЕРИМ БОШЛАНДИ

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали). Шеробод районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг ўртоқ У. Аҳмедов бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ингичка толали пахта хирмони кўтариш учун йил бошидан буён фидокорона меҳнат қилдилар. Натижада пахта барвақт пишиб етилди. Бригада аъзолари районда биринчи бўлиб йиғим-теримни бошлаб юборишдилар. Улар ҳозиргача 7,5 тонна пахта тайёрладилар. Бу, йиллик планнинг қарийб 10 процентини ташкил этади.

Бригада аъзолари кунига 1,5-2 тонна «оқ олтин»ни хирмонга тўкяптилар. Бригада азаматлари йиллик планни 25 иш кунида бажариш учун курашмоқдалар.

Жарқўрғон районидаги «Социализм», «Москва» ва Норали Бойжуродов номли колхозларнинг пахтакорлари ҳам йиғим-теримни пухта ҳозирлик билан бошлаб юборишдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

МАШИНА ТЕРИМИГА ШАЙЛАНАЙЛИК

Пахта учун йил бўйи мардонавор меҳнат қилган, табиат офатларини енгиб ўтган азамат деҳқонларимиз ҳосил йиғим-терим даврига кириб келдилар. Республикамизнинг жанубий районларида терим бошлаб юборилди. Кўпгина жойларда ғўза барглари сунъий равишда тўкитириш учун карталарга дорилар сепила бошлади. Йиғим-терим оммавий равишда қизитиб юбориладиган вақт узоқ эмас. 4 миллион 100 минг тонналик улкан хирмонни тиклаш учун ҳамма жойда қизғин тайёргарлик бораётир. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Узбекистон ССР Министрлар Советининг пахта йиғим-теримига ва давлатга пахта топширишга тайёргарлик кўриш тўғрисидаги қарорида белгиланган тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Бу йилги пахта йиғим-терими алоҳида хусусиятга эга. Пахтачиликни комплекс механизациялашнинг энг муҳим звеноси бўлган йиғим-теримни машиналаштириш ҳамманинг диққат мариазида турадиган вазифа қилиб қўйилмоқда. Бу йил 1 миллион 700 минг тонна пахта бункерлардан тўпланиши керак. 1 миллион 700 минг гектар ердаги ғўза дефолиация қилиниши, шундан 1 миллион 65 минг гектардагисига биринчи марта дори сепилиши лозим. Бу ишлар зўр уюшқоқлиги, механизацияга яна ҳам ихлос қўйишни, бутун куч ва эътиборни машина теримига қаратишни талаб этади.

Етиштирилган ҳосилнинг 20-30 процентини машинада териб олиш масаласи яқин йилларда ҳам районлар у ёқда турсин хўжаликларда катта воқеа ҳисобланар эди. Эндиликда илғор хўжаликлар ҳамма пахтани агрегатлар бункеридан тўкишни максад қилиб қўймоқдалар. Бу соҳала Сирдарё областидаги «Самарқанд» совхози, Янгийўл районидаги «Интернационал», Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг ташаббуси диққатга сазовордир. Бу илғор хўжаликларнинг ташаббуси республикамизнинг ҳамма область, район, колхоз ва совхозларида кенг қўллаб-қувватланмоқда. Механизаторлар ўз йиғилишларида бу йил машина терими пўламини янада кенгайтириш, ҳар бир агрегат бункеридан ўтган йиллардагига қараганда кўпроқ пахта тўкиш мажбуриятини олмоқдалар. Бу ватанпарварлик ҳаракати республикамиз пахтакорлари йиғим-теримни техникасиз барвақт ўтказиш мумкин эмаслигини чуқур англагаликларини кўрсатмоқда. Терим техникаси ишчи кучларини тежашда, маҳсулот таннархини арзонлаштиришда, моддий манфаатдорликни оширишда асосий омил эканлиги эндиликда ҳамманинг онгига етиб боргандир.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Узбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида пахта йиғим-теримига тайёргарликни кучайтириш, айниқса терим техникасини ишга барвақт тахт қилиш зарурлиги алоҳида таъкидланган. Илғор колхоз ва совхозларда, районларда ўтган йиллардагига қараганда терим машиналари барвақт ремонт қилинмоқда. Кўпгина жойларда ремонт сифатли тугалланди.

Лекин, умуман олганда пахта териш машиналари ва бошқа техникаларнинг ремонти ҳамон суст бормоқда. Айниқса, Андижон, Наманган областлари ва Қорақалпоғистон АССРда аҳвол ёмон. Бу ерлардаги хўжаликларда, «Узсельхозтехника»нинг устахоналарида кўплаб машиналарнинг бир қанча вақтдан бери ремонт қилинмай туриши ва бунинг устига ремонтнинг сифатсиз ўтказилаётганлиги кечирилмаслик бир ҳолдир.

Республикада ремонт қилинган терим машиналаридан 3700 таси текшириб кўрилганда шундан 470 таси сифатсиз ремонт қилингани, маълум бўлди. Бизнинг ҳамма маркадаги машиналаримиз ҳам яхши қаралса, яхши ишлатилса кўплаб пахта териб беради. Афсуски, машина терими мавсуми қисқа бўлишига, техника узоғи билан бир-бир ярим ой мобайнида кўплаб пахта териб бериши зарурлигига қарамасдан, унинг ремонтига ҳамон эътиборсизлик билан қараб келинмоқда. Андижон, Наманган областлари, Қорақалпоғистон АССРнинг бир қанча районларидаги «Узсельхозтехника» бирлашмаларининг раҳбарлари, хўжаликларнинг бошлиқлари асосий эътиборни биринчи навбатда терим техникасини сифатли шайлашга қаратмаётганликларига нима деб баҳо бериш мумкин.

Машина терими салмоғининг ортиши, бу йил республикада 27 мингга яқин терим машинасининг ишлаши механик-ҳайдовчилар армиясининг етарли бўлишини, уларнинг малакасини оширишга зўр эътибор берилишини, яна кўплаб янги механик-ҳайдовчи кадрлар етиштирилишини талаб қилади. Лекин бу соҳада ҳам жиддий камчиликлар бор. Мавжуд машиналарнинг икки сменада ишлатилиши учун республикада 6645 механик-ҳайдовчи етишмайди. Ҳали ҳам вақт бор. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, «Узсельхозтехника»нинг район бирлашмалари механик-ҳайдовчилар малакасини ошириш, қўшимча янги механизаторлар, айниқса хотин-қизлардан механик-ҳайдовчиларни етарли тайёрлаш учун шошилинч чораларни кўришлари керак.

Машина теримининг муваффақияти карталарни яхши тайёрлашга, дефолиацияни ўз вақтида сифатли ўтказишга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Ўтган йили анчагина хўжаликларда машина терими учун карталарни номигагина ажратиб қўйиб, уларни ўтдан тозалаш, ўқ ариқларни текислаш, машина айландиган жойларни ҳозирлаш ишларига аҳамият берилмагани натижасида терим агрегатлари унумсиз ишлади. Пахта ортиқ даражада ифлосланди, сифати бузилди. Дефолиация чала-чулпа ўтказилган жойларда эса, машиналар бункеридан планда кўзда тутилган «оқ олтин» тўкилмади. Бу аччиқ сабоқдан тегишли хулоса чиқариш зарур. Терим олдидан ҳар бир картани кўздан кечириб чиқиш, машинага номувофиқ бўлган карталар ўрнига бошқасини алмаштириш, бу ишда бевосита механик-ҳайдовчиларнинг фикр ва мулоҳазаларини эътиборга олиш лозим.

Дефолиацияни табақалаб ўтказиш ғўза баргини ўз вақтида тўкитиришда жуда мувофиқ усулдир. Ҳар бир картани сифчиклаб кўздан кечириб бориш, ҳар туп ғўзада икки-уч кўсаи очилган пайкалларни дарҳол дорилаш, шу билан бирга бир-бирига туташ далаларни бир йўла дефолиация қилишни кўзда тутиш зарур.

Яқин кунларда «зангори кема»лар бункеридан «оқ олтин»лар тўкилади. Бу йил терим машиналарига яна ҳам кенгроқ йўл очиб берайлик. Пахта терими — машиналар зиммасига, деган шиор ҳамма жойда каттиқроқ жарангласин. Тайёргарлик ишларини ўз вақтида пухта ўтказиб, терим машиналарининг қудратини тўла намойиш қилайлик. 4 миллион 100 минг тонналик улкан хирмонимизда «зангори кема» капитанларининг 1 миллион 700 минг тонна ва ундан ҳам кўпроқ ҳиссаси бўлсин.

ФОТО-ЛАВҲАЛАР

Республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари беш йиллиннинг учинчи йили учун олинган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш мақсадида пахтазорларда, чорвачилик фермаларида, «яшил олтин» етиштирилган далаларда, боғ ва токзорларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар мўл ҳосилни қисқа муддатда нобуд қилмай йиғиб олиш давлатга кун сайин кўпроқ маҳсулот топшириш учун интилмоқдалар. Тепадаги суратда: Оққўрғон районидаги «Ленинград» колхозида канап ҳосили ўриб олинаяпти. Чапдаги суратда: Охунбобоев районида ташкил қилинган механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсини муваффақиятли тамомлаб, бу йил турсунойчилар safига қўшилган Мунаввархон Мадорова. Ўнгдаги суратда эса Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхознинг шу йилнинг 7 ойи мобайнида қарийб 40 тонна сут соқиб илғор сигирчиси Ҳадича Уроқова.

Қ. Розиқов (ЎзТАГ) ва Н. Раҳмонов фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. Д. ДАДАБОЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Самарали илмий-ишлаб чиқариш фаолияти ва пахтачиликни ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари Акрам Дадабоевич **Дадабоевга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари

А. АБДАЛИН.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Р. САХИБОЕВ.

1968 йил 30 август.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. А. ШАМЕЗОДАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Матбуот органларидаги кўп йиллик фаолияти ва адабиёт соҳасидаги самарали ишлари учун ёзувчи Ашраф Абдураҳмонович **Шамезодага** «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилсин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари

А. АБДАЛИН.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Р. САХИБОЕВ.

1968 йил 30 август.
Тошкент шаҳри.

ИЛҒОРЛАР ИЗИДАН

ТЕЛЕФОНДА ҚУВА РАЙОНИ

Эрта индин бутун ўлкамизда ҳамма катта юришга отланади. Ҳосил теримига оммавий равишда киришилади. Ҳозир областлар, районлар, колхоз ва совхозларда теримни уюшқоқлик билан бошлаш, уни тезроқ тугаллаш, давлат плани ва олинган социалистик мажбуриятларни барвақт бажариш режалари тузиляпти, аниқ графиклар белгиланяпти, имкониятлар аниқланяпти.

Редакциямиз область ва район партия комитетлари, область ва район ижроия комитетлари, қишлоқ хўжалик бошқармалари, айрим хўжаликларнинг раҳбарлари билан телефон орқали боғланиб, улар билан ҳосил йиғим-теримига ва айниқса машина теримига кўрилаётган тайёргарликнинг аҳволи, илғор хўжаликларнинг машинада кўпроқ пахта териш тўғрисидаги ташаббуси жойларда қандай қўллаб-қувватланаётгани билан қизиқяпти. Навбатдаги суҳбат Қува район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Д. Султонов билан ўтказилди.

Редакция: Қува фақат Фарғона областининггина эмас, балки республиканинг ҳам йирик пахта етиштирувчи районларидан бири. Шу сабабли районда ҳосил йиғим-теримига кўрилаётган тайёрликнинг аҳволи кўпчиликни қизиқтиряпти. Аввал шу ҳақда гапириб берсангиз.

Д. Султонов: Ҳақиқатан ҳам районимиз пахтакорлари сотадиган пахта катта салмоққа эга. Улар 74000 тонна пахта етиштириш ва тайёрлаш ҳақида сўз беришган. Агар бутун Фарғона области бўйича давлатга 480 минг тонна пахта топшириш мажбуриятни қабул қилинганлиги ҳисобга олинса, унинг бажарилишида Қува райони қанчалик катта роль ўйнаши аён бўлади.

Район партия комитети, район ижроия комитети, қишлоқ хўжалик бошқармаси, колхозларнинг раҳбарлари, районимизнинг барча пахтакорлари ўз зиммаларидаги масъулиятни тўла ҳис этадилар. Улар олинган юксак мажбуриятни тўла-тўкис бажариш учун барча зарур чораларни кўрадилар.

Редакция: Бу яхши. Лекин даладаги ҳосилнинг чўғи қандай? Олинган мажбуриятга яраша ҳосил етиштирилдими?

Д. Султонов: ҳақиқатан ҳам мажбурият олишнинг ўзи билан иш битмайди. Энг муҳими уни бажариш керак. Бунинг учун эса далада етарли, миқдорда ҳосил бўлиши зарур. Қуваликлар ваъдабоз эмас, балки сўзининг устидан чиқадиган одамлар. Ўтган йилларнинг натижаси бунинг далилидир. Масалан, бутлур районда давлатга пахта сотиш плани ҳам, машина терими топшириғи ҳам анча ошириб бажарилди. Ўйлаймизки, бу йил ҳам худди шундай бўлади. Пахтакорларимиз йил бошидан буён шу яхши ниятлар билан меҳнат қилишди ва барча майдонда мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл ҳосил тўплашди.

Редакция: аниқроғи бутлур машиналар билан қанча пахта терилди? Бу йилги режа қанча?

Д. Султонов: бутлур машиналар билан 18500 тонна пахта терилди ва машина терими плани 112 процент бажарилди. Механизаторларимиз бу йил «зангори кема»лар бункеридан пландаги 21000 тонна ўрнига 24000 тонна пахта тўкиш мажбуриятини олишган. Бу — ўтган йилдагидан 5500 тонна кўп демакдир.

Редакция: гарчи бу йил машина теримининг ҳажми бир мунча оширилса ҳам, у мажбуриятдаги ялпи ҳосилга нисбатан жуда озку?

Д. Султонов: бу тўғри. Районимизнинг шароитини назарда тутиб, биз машина терими юзасидан озроқ мажбурият олганмиз. Пахта майдонларимиздаги карталарнинг кўпчилиги чор атрофи тут дарахтлари билан ўралган кичик пайкаллардан иборат. Уларнинг ҳосилини машинада териш қийин.

Бироқ, биз машинада фақат 24000 тонна пахта териш билангина қаноатланмоқчи эмасмиз. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳамда республика Министрлар Советининг пахта йиғим теримига ва уни тайёрлашга ҳозирлик кўриш тўғрисидаги қарорида партия ташкилотларидан машина терими ҳажмини кенгайтириш талаб этилган. Шунга асосан бу йил районда имкони борича кўпроқ майдондаги пахтани машиналар билан териб олишни мўлжаллаяпмиз. Район хўжаликларида бу йил 27000 гектар майдонда пахта етиштирилди. Шундан 17000 гектарида дефолиация ўтказилиб, ана шу майдондаги ҳосилни машиналар билан териб олишга ҳаракат қиламиз.

Айниқса республика партия ва ҳукуматининг ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик кўриш ҳақидаги қарори эълон қилинганидан кейин машина теримига тайёргарлик кўриш тўғрисидаги масала район партия комитетининг бюросида, колхозларнинг партия ташкилотлари йиғилишларида кенг муҳокама қилинди. Бу соҳадаги камчиликларга барҳам бериш, йиғим-терим мавсумига тайёргарликни кучайтириш, машина теримини муваффақиятли ўтказишга қаратилган тадбирлар белгиланди.

Бу йил мавсумда районимиз пахта далаларида 310 та терим агрегати ишлайди. Ҳозир улардан 285 таси ремонтдан чиқарилди. Қолган 25 та машинанинг ремонти ҳам яқин кунлар ичида тугалланади.

Редакция: Механик-ҳайдовчи кадрлар тайёрлашнинг аҳволи қандай?

Д. Султонов: бутун мавсум давомида барча терим машиналари тўла қуват билан ишлатилади. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда мавжуд машиналарни икки сменада ишлатишга етиб ортадиган механик-ҳайдовчилар тайёрланди. Ҳозир районда ҳаммаси бўлиб 700 механик-ҳайдовчи бор. Улар орасидан тажрибаси камроқ ва бутлур бошқаларга нисбатан оз пахта терган 150 киши ажратиб олиниб, алоҳида курсда малакаси ошириляпти. Бундан ташқари, яна 31 қизга механик-ҳайдовчилик касби ўргатиляпти.

Кейинги кунларда ҳосили машиналарда териладиган участкалар яна бир марта текшириб кўрилди. Дефолиацияни қисқа муддатда сифатли ўтказамиз ва кўсакларнинг 60 проценти очилиш билан машина теримини бошлаб юборамиз. Дефолиацияни ўтказиш даврида районда 5 та самолёт ишлайди. Кўниш майдонлари дефолиантлар сақланадиган жойлар тайёрлаб қўйилди.

Редакция: Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг аъзолари барча ҳосилни колхознинг ўз кучи билан ва фақат машиналарда териб олишмоқчи. Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози эса машина терими ҳисобига планни 16 иш кунида бажармоқчи. Қува колхозларида бу хўжаликларнинг ташаббуси қандай қўллаб-қувватланиляпти?

Д. Султонов: биз бундан газета орқали хабардор бўлдик. Районимиздаги бир қатор хўжаликларнинг коллективлари янгийўлликлар ҳамда бўкаликлар изидан боришга қарор қилишди. Жумладан, Энгельс номли, «Узбекистон», «Коммуна» ва бошқа илғор колхозларнинг пахтакорлари ялпи ҳосилнинг 70 процентини машиналар билан териб оламиз дейишяпти.

Аҳвол ночор

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Шаҳрисабз районидаги «Правда» колхози механизаторлари етиштирилган ҳосилнинг 60 процентини машиналарда териб бериш мажбуриятини олган эдилар. Улар мавжуд терим машиналарини, кўрак чувиш, кўсак териш агрегатларини, тележкаларни мавсумга тахт қилиб қўйдилар. Колхозда машина терими учун ажратилган майдонларда бегона ўт йўқотилиб, агрегатлар қайтадиган жойлар тайёрланмоқда.

Лекин Қашқадарё областининг айрим районларидаги кўп хўжаликларда терим агрегатларининг ҳалигача ремонти тугаллангани йўқ. Қамаши районидаги энг йирик пахтакор хўжалик ҳисобланган «Фарғона» совхози раҳбарлари бу йил эллик процент майдонлаги пахтани машиналар ёрдамида йиғиштириб оламиз, дейишади. Лекин совхоз устахоналарига кирган киши гап билан амалий иш ўртасида катта фарқ борлигини кўради. Совхозда 57 та терим машинаси бор. Шундан 36 таси бўлимларда ваҳ босиб ётибди. 14 кўрак чувиш машинасининг 2 таси, 13 кўсак териш машинасининг фақат 4 таси пирилдаб бери ремонт қилинган.

Совхознинг марказлаштирилган машина парки, устахонаси йўқ. Шунинг учун машиналар тарқоқ ҳолда ремонт қилиняпти. Ҳар бир бўлим устахонасида бир-иккита машинани кўриш мумкин. Бу ерда ремонтчилар иши устидан мутлақо назорат йўқ. Эҳтиёт қисмлар вақтида етказиб берилмаяпти. Хўжаликда қайси пайкалларнинг пахтаси машинада терилишини ҳеч ким билмайди.

«Фарғона» совхозининг раҳбарлари (директори Саодат Шоймардонов, бош инженери Мўмин Қурбонов ўртоқлар) ўтган йили пахта йиғим-теримида машиналарнинг кучига етарли баҳо бермаган эдилар. Натижада терим узоққа чўзилиб кетган эди. Гарчи совхоз пахта тайёрлаш планини 100,1 процент бажарган бўлса-да, давлатдан 446,1 минг сўм қарздор бўлиб қолди. Область совхозлари бўйича бир центнер пахтанинг таннархи 33 сўм 53 тийинга тўғри келгани ҳолда, «Фарғона» совхозида етиштирилган бир центнер пахта давлатга 36 сўм 13 тийинга тушди. Совхоз раҳбарлари бу йил ҳам машина теримига тайёргарлик кўриш соҳасида ўта беparволик қилмоқдалар.

Область партия комитети пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан бошлаб юбориш, мавжуд техникани мавсумга тахтлаш тўғрисида яхши тадбирлар белгилади. Жумладан, терим машиналарини 1 сентябрдан кечиктирмай тайёрлаб, далага чиқариб қўйиш белгиланди. Лекин, жойларда бунга амал қилинмаяпти. Яккабоғ районидаги Энгельс номли колхоз (раиси Ж. Меҳлиев), Қарши районидаги Энгельс номли, «Пахтакор» колхозларида ремонт талаб машиналарга ҳанузгача кўл урилмаган.

Область механизаторлари бу йил 100 минг тонна пахтани «зангори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Бу қуруқ сўз билан бўлмайди. Ва... оз қолди. Бутун эътиборни... гатларни тезроқ тахт қилиш... далаларни тайёрлашга, дефолиацияни яхши ҳозирлик билан ... казишга қаратиш керак.

П. ГАЛ...
«Совет Узбекистони» мухбири.

ХАЛҚ САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

30 августда Тошкентда бўлиб ўтган республика партия активи йиғилиши меҳнаткашлар соғлигини сақлашнинг актуал масалаларига бағишланди. Йиғилишга область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари ва бўлим мудирлари, область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, область халқ контроли органларининг раҳбарлари, республика, область, шаҳар ва район соғлиқни сақлаш органларининг ходимлари, олимлар, Узбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг, Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг масъул ходимлари, республика касаба союз ва комсомол органларининг раҳбарлари, матбуот ходимлари, корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, ўқув юртларининг раҳбарлари ва партия ташкилотларининг секретарлари таклиф қилинган эди.

Йиғилишда Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари И. Г. **Анисимкин, Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов,** Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро аъзолигига кандидат **М. Абдураззоқов,** Узбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари **С. О. Азимов, Г. А. Габриельянц, М. В. Мирзаахмедов, А. Р. Хўжаев,** КПСС Марказий Комитетининг инструктори **Д. П. Никитин** иштирок этдилар.

Йиғилишда Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари **В. Г. Ломоносов** КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мамлакатда соғлиқни сақлашни янада яхшилаш ва медицина фанини ривожлантириш чоралари тўғрисидаги қарорини амалга ошириш соҳасида республика партия, совет, хўжалик ва медицина ташкилотларининг вазифалари ҳақида доклад қилди.

Докладда ва музокараларда сўзга чиққан нотиқларнинг нутқларида шу нарса таъкидлаб ўтилдики, халқ турмушининг моддий фаровонлиги ва маданий даражаси тинмай юксалиб бориши, кўп томонли соғлиқни сақлаш хизматининг такомиллашиб бориши, республикада медицина фанининг ривожланиши туфайли кўпгина касалликлар тугатилди, аҳолининг соғлиғи узлуксиз яхшиланиб боряпти. Сўнгги саккиз йил мобайнидагина Узбекистоннинг соғлиқни сақлаш бюджети икки ярим баравар кўпайди. Шу билан бирга йиғилишда партия, совет, касаба союз ташкилотлари ва соғлиқни сақлаш органлари медицина хизматини тубдан яхшилаш учун мавжуд бой имкониятлардан ҳали етарли фойдаланмаётганликлари таъкидлаб ўтилди. Соғлиқни сақлаш хизматини янада такомиллаштириш юзасидан таклифлар киритилди.

Йиғилишда СССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари **Д. Д. Венедиктов** нутқ сўзлади.

Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан резолюция қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

Партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми тарихий қарорларини оғишмай амалга ошираётган автоном республика партия ташкилоти янги ерларни ўзлаштириш, ана шу майдонлар базасида шоликорликни ривожлантиришнинг катта программасини ишлаб чиқди. Амударёнинг қуйи оқимида пахтачилик билан бир қаторда шоликорлик билан ҳам шуғулланилмоқда. Бизда мўл-кўл шоли етиштириш ва давлатга етказиб бериш партия ташкилотининг муҳим хўжалик программаси бўлиб қолди.

Кейинги йилларда шоликорликни ривожлантириш йўлида кўпгина ишлар қилинди. Янги ўзлаштирилган ерларда 9 та ихтисослаштирилган совхоз ва бир колхоз ташкил этилди. Одам оёғи етмаган жойларда шаҳар типидаги замонавий поселкалар қад кўтарди, асфальтланган йўллар қурилиб, юқори кучланишли электр линиялари келтирилди. Мактаблар, клуб ва маданият саройлари, кутубхоналар, маиший хизмат кўрсатиш объектлари ишлаб турибди. Шоликор хўжаликлар замонавий техника ва бошқа қишлоқ хўжалик механизмлари билан таъминланмоқда. Коллектор-дренаж тармоқлари, суғориш шохобчалари кенгайтирилмоқда ва қурилмоқда. Айниқса, ерни капитал текислаш ишлари тез суръатлар билан бормоқда. Шоликор хўжаликларда 10 минг гектар ерни сўгора оладиган иншоотлар қурилиб ишга туширилди. Буларнинг ҳаммаси деҳқончилик маданиятини ошириш ва ҳосилдорликни кўтариш имконини бермоқда.

Автоном республика шоликорлари сўнгги беш йилда шоли етиштиришни уч баравар кўпайтирдилар. Бултур давлатга 36 минг тоннадан знёд шоли сотилиб, ҳосилдорлик гектар бошига бир йил ичида 7 центнер ошди. Айни пайтда бу қимматли экин ҳосилдорлигини янада оширишнинг катта резерв ва имкониятлари мавжуд.

Кейинги йилларда шоликорликнинг ажойиб миришкорлари етишиб чиқди. Тахтакўпир районидаги «Маданият» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Турумбетов, А. Балекиев, Н. Жайиқбоев, Т. Утаниёзов, Ж. Сейдеметов, Ж. Пирманов ўртоқлар бошқараётган бригадаларида 45 центнерга етказиб шоли ҳосили етиштирилмоқда.

Айни пайтда кўпчилик бўлим ва бригадалар, совхозлар автоном республиканинг ўртача кўрсаткичидан паст ҳосил олаётганликларини ҳам таъкидлаб ўтиш керак. Бу хўжаликларни илғорлар қаторига ўтказиб олишнинг йўл-йўриқларини ўрганаётирмиз. Аввало агротехникада йўл қўйилган хато ва камчиликларни чуқур таҳлил этдик. Ташкилотчилик ва снёсий-оммавий ишларни қайта кўриб чиқдик. Хўжаликка раҳбарлик қилишнинг янгича усуллари ҳақида шу йилнинг бошларида «Олтинкўл» совхозида ўтказилган шоликорлар йиғинида гаплашиб олдик. Бунда хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислар ўзларининг тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида деҳқончилик маданиятини ошириш ва ҳосилдорликни кўтариш борасида кўпгина ишлар қилинди. Уруғ яхши текисланган ва сифатли ҳайдалган майдонларга экилди. Экишни бултургига нисбатан деярли икки ҳафта бурун тамомладик. Дарҳол бу экинларни ёввойи ўтлардан тозалашга киришдик. Экинни озиқлантириш, курмак ва пичанлардан тозалаш, агротехника муддатларида ўтказилди. Экин майдонларининг ярмига гербицид берилди. Бундан ачагина маблағ, ишчи ва техника кучларини тежаб қолишга эришилди. Курмак ва ёввойи ўт деярли бўлмади.

Қўнғирот районидаги «Олтинкўл», Чапаев номли, Тахтакўпирдаги «Маданият», Шуманайдаги «Партия XXII съезди» совхозларининг шоликорлари зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилиб, ҳосилдорликни 40-50 центнерга етказишга бел боғладилар. Шунингдек, «ВЛКСМ 45 йиллиги», «Қорақўзак», «Майёб», «Раушан» совхозларининг миришкорлари ҳам мўл ҳосил учун астойдил курашмоқдалар.

А. УРКИНБОЕВ,
Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари

◆

Шунисн қувончлики, бу йил автоном республикамизда биринчи бор олтмиш центнерчилар ҳаракати бошланди. «Олтинкўл» совхозидан А. Есенбоев, Хон Нан Сен, Чапаев номли совхозлар М. Жайиқбоев, К. Ёқубов, «Маданият» совхозидан У. Турумбетов, «Қорақўзак» совхозидан Хўжанепес ота Ерназаров бошлиқ ва бошқа ўнлаб бригадалар ана шу ҳаракатнинг ташаббускоридирлар.

Совхозларни сифатли уруғлик билан таъминлаш мақсадида ҳар бир хўжаликда махсус уруғ етиштирувчи бригадалар тузилди. Улар фақат аъло сортли уруғлик экиб, ҳосилни йиғиштириб олиш арафасида турибдилар.

Шоликорларнинг яқинда бўлиб ўтган кенгашида 12800 гектар майдондан 46750 тонна шоли етиштириш, шундан 33 минг тоннасини давлатга сотиш, 4200 тонна уруғлик шоли тайёрлаш юзасидан мажбурият қабул қилинган эди. Бугунги кунда ана шу юксак мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган даражада ҳосил етиштирилди.

Навбат пешана тери тўкиб, етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда, уюшқоқлик билан йиғиштириб олишда қолди. Умумий майдоннинг 80 процентидаги шоли жатка ва комбайнларда ўриб олинади ҳамда янчилади. Бунинг учун 251 комбайн, 137 жатка ишлатилади. Уларнинг икки сменада ишлашини таъминлаймиз. Машиналарни моҳирлик билан бошқарадиган механизатор кадрлар танламоқдамиз. Механизмларнинг группа усулида ишлашини таъминлаб, тайёрланган ҳосилнинг ҳаммасини қабул пунктларига қоп-қанорсиз етказиб беришни мўлжаллаймиз.

Хўжаликларнинг маъмуриятлари ва партия ташкилотлари шу кунларда механизмлар билан ўриладиган майдонларни аниқламоқдалар. Айрим карталарнинг суви қочирилиб, машиналар айланадиган жойлар текисланмоқда. Бу қўрилаётган тадбирлар ўрим-йиғимга ажратилган механизмлардан тўла фойдаланиш имконини беради.

Партия ташкилотлари ҳосил йиғим-терими даврида шоликорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Ўрим-йиғим пайтида кутубхоналар ва бошқа маданий-маиший муассасалар бевосита далага кўчирилади.

Қорақалпоғистон партия ва совет ташкилотлари давлатга ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл шоли етказиб беришдан иборат ватанпарварлик ҳаракатига бошчилик қилиб, юксак марраларни эгаллашда ташкилотчилик ва сиёсий-оммавий ишларнинг ҳамма форма ва методларидан фойдаланиш ниятидалар.

Республикамизда шоликорликни юксалтириш истиқболлари порлоқ. Амударё қуйи оқимида бу экин эҳтиёжидан майдонлар кенгайтирилиб, ҳосилдорлик кескин оширилади. Шуни айтиш кифояки, 1975 йилга бориб, 60 минг гектар ерининг мелиоратив ҳолати яхшиланиб шундан 40 минг гектарида шоли етиштирилади.

Коммунистик мўл-кўлчиликни бунёд этишга бел боғлаган автоном республика меҳнат аҳли ана шундай катта режаларни белгилаб ишга астойдил киришганлар. Уларнинг бу йўлдаги қутлуғ ишига партия ва ҳукумат ҳар томонлама ёрдам ва мадад бермоқда.

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигини муносиб нишонлаш учун мусобақа кун сайин кенг қулоч ёймоқда. Навоий химия комбинатининг коллективи ҳам муборак сана шарафига муносиб совға тайёрлашяпти. Чапдаги суратда аппаратчи Сайдулла Суяров билан слесарь Муҳаммад Гадоев ўртоқларни кўриб турибсиз. Улар смена топшириқларини доимо орттириб бажаришга муваффақ бўлишмоқда. Ўнгдаги суратда: Тошкентнинг В. И. Ленин майдонида барпо қилинаётган 19 қаватли улкан маъмурий бино қурилишида ғайрат кўрсатиб ишлаётган бетончи Р. Хатипова. У ҳар сменада бир ярим норма бажармоқда.

Г. Ястребов ва И. Глауберзон фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети план бюджет ва тармоқ доимий комиссиялари халқ хўжалигини ривожлантириш 1968 йилги давлат планини, 1969—1970 йилларга мўлжалланган планларнинг асосий кўрсаткичлари ҳамда республиканинг 1968 йилги давлат бюджети юзасидан чиқарган хулосаларида Озиқ-овқат, Гўшт ва сут саноати министрликларининг шаънига бир қанча эътирозларини билдирдилар. Олий Совет Президиуми депутатларнинг эътирозлари ижро этилишини назорат қилиш сифатида ўзининг навбатдаги мажлисида министрлардан А. А. Хўжаев ва И. Р. Мамажонов докладларини тинглади.

Иккала министрликнинг ҳам халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини ошириш, хилини кенгайтиришга қаратилган чоралар кўрганликлари қайд қилиб ўтилди. Шу билан бирга статистика маълумотлари ва текшириш материалларининг кўрсатишича министрликлар план бюджет ва тармоқ комиссияларининг якунларидан ўзларига тегишли хулоса чиқариб олмаганлар. Мазкур комиссияларнинг тавсиялари батамом ҳаммаси бажарилган, деб бўлмайди. Бунинг оқибатида бир қанча корхоналарда белгиланган топшириқлар бузилмоқда, айрим маҳсулот турларининг сифати паст. Ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш заиф, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш сусткашлик билан жорий қилинмоқда. Аввалгидек ҳар иккала министрликда капитал қурилишнинг аҳволи қониқарсиз.

Олий Совет Президиуми йўл қўйилган мана шу жиддий камчиликларга министрларнинг эътиборини жалб этиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети план бюджет ва тармоқ комиссияларининг тавсиялари қатъий амалга оширилишини талаб қилди. (ЎзТАГ).

Бухоро область партия ташкилотларида

ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА СОВҒАЛАР

«Партия VI съезди» тикувчилик фабрикаси коммунистларининг ташаббуси билан рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларини кўриб чиқадиган техника совети ташкил этилган эди. Коммунистлар совет ишида фаол қатнашмоқдалар. «Коммунист — бу новатор, ихтирочидир!» Фабрика партия ташкилоти коммунист ва комсомоллар ўртасига ана шундай шиор ташлади.

Корхонада А. Умарова ўхшаган талабчан, сергайрат коммунистлар кўп. Технолог А. Караева, ишлаб чиқариш бўлимининг мудири М. Шокирова, цех бошлиғи Н. Ҳусанов сингари ўнлаб ишбилармон коммунистларнинг новаторлик таклифлари туфайли корхона шу йилнинг ўтган етти ойида 10.972 сўм фойда кўрди.

Хом ашёни тежаб-тергаш, маҳсулот сифатини яхшилаш йўлида ҳам катта силжишларга эришилди. Шу давр ичида корхона коммунистлари партиясизлар билан ҳамкорликда салкам 30 минг сўмлик хом ашёни иқтисод қилиб қолишга муваффақ бўлдилар. 20 минг киловатт-соат электр энергияси тежалди. Фабрика коммунистлари ташкил этган техника советининг аъзолари меҳнатда эришган барча ғалабаларини доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишламоқдалар.

ЁШ АВЛОДГА ҒАМХЎРЛИК

Вобкент район партия комитетининг бюроси мактабларда ёш авлодга таълим-тарбия беришни янада яхшилаш масаласини кўриб чиқди. Район халқ маорифи бўлими мудири Я. Аҳмедовнинг берган ахборотига кўра, мавжуд 59 та мактаб янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилди.

Районда бу йил 12 та янги мактаб, ўнлаб синфхоналар қурилиб ишга туширилди. Ўқитувчилар сафига 60 га яқин ёш педагоглар келиб қўшилди. Улар уй-жойлар, ўтин-кўмир билан таъминланди.

Район партия комитетининг бюроси мактабларда ўқув-тарбия ишини юксак савияга кўтариш, узоқ масофадан қатнаб ўқийдиган болаларни транспорт билан таъминлашни яхшилаш, педагоглар малакасини тобора ошириб боришга қаратилган тадбирлар белгилади.

МАҲОРАТ МАКТАБИ

Раҳбар ходимларнинг маданий савиясини кўтариш, уларнинг совет ёзувчилари асарларини систематик ўқиб боришини таъминлаш мақсадида область партия комитети томонидан партил, совет активи учун ташкил этилган маҳорат мактабининг навбатдаги машғулоти бўлди. Унда область партия комитетининг бюро аъзолари, шаҳар, район партия комитетларининг секретарлари, райижроқомларининг раислари қатнашмоқдалар.

Машғулотни область партия комитетининг секретари ўртоқ У. Х. Камолов очди. Шундан кейин улуғ пролетар ёзувчиси А. М. Горькийнинг «Она» романининг буюк аҳамияти тўғрисида педагогика институтининг старший ўқитувчиси, филология фанлари кандидати В. В. Ефимов сўзлади.

Раҳбар ходимларнинг маҳорат мактаби қатнашчиларига машғулот охирида А. М. Горькийнинг роман асосида яратилган бадиий фильм намойиш қилинди.

ИБРАТЛИ ТАШАББУС

Қоранўл пахта тозалаш заводи да партия комитети янги ҳосилни қабул қилиб олишда коммунистларнинг фаол иштирокини таъминлаш масаласини қараб чиқди. Коммунистчасига меҳнат қилиб, коммунистчасига яшаш принципларига кенг оммани жалб этиш ҳар бир коммунистнинг бурчи, деб белгилаб қўйилди. Корхона ишчилари илғорлар изидан бориб, меҳнатда ажойиб ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Бу ерда салкам 1,5 минг тонна сифатли тола ишлаб чиқарилди. Айниқса, коммунист Э. Раҳабов бошлиқ бригада азаматлари бу соҳада юқори кўрсаткичга эришдилар.

Завод коммунистлари беш йиллиқнинг учинчи йили топшириғини муддатидан ўн кун илгари бажариш, плондан ташқари 200 тонна тола ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар. Корхонада С. Ҳамроев, Ж. Шеров, А. Ҳайдаров, П. Поёнов сингари тинчиб-тинчимас зарбдорлар бор. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли завод янги пахта ҳосилини қабул қилишга пухта ҳозирлик билан келди. Коммунистлар жой-жойига тайинлаб қўйилди. Янги пахта ғарамлаш майдонлари, айвонлар, тош-тарозилар ҳозирланди. Колхоз, совхозлардан қоп-қанорсиз келтирилган «оқ олтин»ни пешма-пеш қабул қилиб, ишлаб чиқариш цехларига узатувчи транспортёрлар созлаб қўйилди.

ЁШ КОММУНИСТЛАР АҲДИ

«Коммунизм» колхози ўтган хўжалик йилида пахтани машинада теришдан 150 минг сўм соф фойда олган эди. Хўжалик коммунистлари беш йиллиқнинг учинчи йилида бу миқдорни икки баравар ошириш режасини тузиб чиқдилар. Шу мақсадда 20 га яқин терим машинаси, 30 дан ортиқ прицепли тракторлар мавсумга тахт қилиб қўйилди. 1500 гектар ердаги ҳосил «зангори кема» бункерларидан тўкилади.

Свердлов районидаги «Коммунизм» колхози коммунистларининг яқинда бўлиб ўтган йиғилиши пахтани машинада теришда коммунистларнинг фаол иштирокини таъминлашга қаратилди. Ёш коммунист, республикада хизмат кўрсатган механизатор Мукаррама Фуйлева, барча механик-ҳайдовчиларни пахтазорда жасорат кўрсатишга, йиғим-терим ишларида материал-маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланишга чақирди. Мукарраманинг ташаббусига Н. Самкева А. Қурбонова сингари ўнлаб ортиқ механизаторлар қўшилдилар.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚУТЛУҒ САНА ОЛДИДАН

ҚАРШИ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қашқадарё область партия комитетининг пленуми қатнашчилари обкомнинг биринчи секретари Р. Ройибовнинг Улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги докладини муҳокама қилдилар. Пленумда сўзга қатнашган ўртоқлар доҳий Ленининг юз йиллик юбилейини обкомнинг меҳнат аҳли меҳнатда ... муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олаётганини ... доҳий туғилган кунининг 100 йиллик кунигача беш йиллик ... кўрсаткичан топшириқларини ... ўрнатиш ... ишлаб чиқаришда ... ўрнатиш ... ишлаб чиқаришда ... Ўзбекистон ... ўрнатиш ... ишлаб чиқаришда ... Минади.

ПЕШҚАДАМ МОНТАЖЧИЛАР

Ўзбекистон монтажчилари ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Кейинги вақтларда Наманган шоҳи ва костюмбоп газламалар комбинатининг биринчи навбати, Олмалиқ сульфат кислотаси комплекси, Жеттисой пахта заводи, Тошкент лак-бўёқ заводининг учинчи цехи каби янги қувватлар фойдаланишга топширилди.

Улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига бошланган мусобақада 93-«Ўзэлектромонтаж», «Средаэтепломонтаж» ва «Фергансантехгазмонтаж» трестларининг коллективлари олдинда бормоқдалар. Беш йиллик учинчи йили бошлан бўён қилинган ишлар ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 7,5 процент ортиқ бўлди.

Иккинчи квартал социалистик мусобақаси якунларида «Фергансантехгазмонтаж» трестининг «Саитехмонтаж» бошқармаси Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. 93-трест коллективи эса СССР Министрлар Совети ҳамда ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Тошкентдаги «Стальмонтаж» трестининг 1-бошқармаси министрлик ва республика касаба союзлари тармоқ комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан тақдирланди

Республика Махсус қурилиш ва монтажлаш ишлари министрлигининг корхона ҳамда ташкилотлари беш йиллиқни барча кўрсаткичлар бўйича қувончли якунлаш учун мусобақа байроғини баланд кўтармоқдалар.

Ж. ОДИЛИЙ.

Иқтисодий ислоҳот амалда

ЯНГИЛИК ШАРОФАТИ

Мирзачўл йил сайин эмас, кун сайин яшнаб боряпти. Айниқса чиройли ва кўркам уйлар, маданий-маиший ҳамда маъмурий бинолар унинг ҳуснига ҳусн қўшмоқда. Чўлқуварлар экин майдонларини кенгайтиргандари сари бу ерда қурилиш ишлари кўлами ҳам ошиб бормоқда. Табиийки, бу улкан қурилишлар биноқорлик материалларига бўлган талабни янада оширмоқда.

Янгиер шаҳридаги биноқорлик материаллари комбинатининг қалби олов ишчилари ана шу талабни жуда яхши тушунган ҳолда меҳнат қилишяпти. Аввало, комбинат территорияси ишлаб чиқариш эстетикасига мослаб жиҳозланган. Цехларнинг атрофини безаб турган гулзорлар кишига завқ бағишлайди. Шубҳасиз, буларнинг ҳаммаси область миқёсидаги бу саноат корхонасида меҳнат унумдорлигининг ошишида муҳим омил бўляпти.

Коллективнинг янгича иш услубига ўтиши комбинат ҳаётида тубдан бурилиш ясади деса бўлади. Мана, корхонада иқтисодий ислоҳотнинг амалга оширилганига ҳам бир йилдан ошяпти. Комбинат дирекцияси, партия ташкилоти ҳамда ишчилар комитети бу муҳим тадбирни амалга ошириш учун жиддий тайёргарлик кўришди. Натижада иқтисодий ислоҳот туфайли ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида маҳсулотларнинг сифати яхшиланди, қўшимча фойда олиш кўпайди.

Янгича ишлашга ўтилиши муносабати билан бу ерда тежамкорликка алоҳида эътибор бериляпти. Ҳар бир бригада ва звенода тайёрланаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилаш эвазига иш ҳақининг оширилишига эришилмоқда. Иқтисодий ислоҳотнинг ишлаб чиқаришга кенг жорий этилиши яхши самаралар беряпти. Бу янгиликни қўллаган комбинат коллективи 1968 йил биринчи ярим йиллигида 1751 ўрнига 1838 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилди. Бу ўтган йилнинг биринчи ярим йилдагисига нисбатан 29 процент ошиқдир. Олти ой мобайнида корхона 28500 ўрнига 29890 кубометрлик йиғма темир-бетон, 1751 ўрнига 2010 минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқарди. Бунинг эвазига 151 минг сўм соф фойда олинди. Бу 1967 йилнинг биринчи ярим йилдагисига нисбатан 168,0 процентни ташкил этди.

Планлаштириш ва моддий манфаатдорлик системаси корхонада ишчиларни рағбатлантириш фонди тузиш имконини берди. Эндиликда ишлаб чиқариш топшириқлари ҳамиша ошириб адо этиляпти. Натижада фонд кассасига тушаётган маблағ кун сайин кўпаймоқда. Бу эса ишчиларга бериладиган мукофот пули миқдорининг ошиб боришини таъминлаяпти. Буни қуйидаги фактларда яққол кўриш мумкин. 1967 йилда квартал давомида ҳар бир ишчига бериладиган ўртача мукофот пули 6 сўм 62 тийинни ташкил этган бўлса, ҳозирги кунга келиб унинг миқдори 19 сўм 12 тийинга етди. Комбинат бўйича мукофотлаш 56 минг сўмни ташкил этди. Кейинги олти ой ичида ҳар бир ишчининг бир ойлик иш ҳақи ўртача 25—30 сўм ошди. Комбинатда моддий рағбатлантиришдан ташқари социалистик турмуш маданияти ва ишлаб чиқаришни кенгайтириш фондлари ҳам ташкил этилди.

Утган йилнинг биринчи ярим йиллигида бу фондларда бирор тийин бўлмагани ҳолда 1968 йилнинг биринчи ярим йиллигида: мукофотлаш фондида 45,1 минг сўм, социалистик турмуш маданияти фондида 36,2 минг сўм, ишлаб чиқаришни кенгайтириш фондида эса 55 минг сўм тўпланишига эришилди.

Топшириқларнинг муттасил бажарилишида, фонд кассаларида маблағнинг ортиб боришида рационализаторларнинг роли катта. Рационализаторлар ишлаб чиқаришда техника тараққиётини такомиллаштира бориб, кўпгина ишлари механизмлар елкасига юклашяпти. Рационализаторлардан А. Завитов, Б. Собиров, М. Терновскийлар ишлаб чиқаришга жорий этган таклиф—аэросўргичлар ўрнига пневмотранспортлардан фойдаланиш имконини берди. Натижада бевосита шу иш билан банд бўлган 5-6 киши бошқа ишга кўчирилди.

— Бу борада корхонамизда жамоатчилик асосида тузилган ижодкорлар бюросининг хизматини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш керак, — деди биз билан суҳбатда комбинатнинг бош инженери А. Маков,— улар корхонамизнинг темир-бетон заводида автомашиналардан унум сиз фойдаланилаётганини аниқлашиб, шошилинч чора-тадбирлар белгилашди. Изланиш ва ҳаракатлар зое кетмади. Бетон ва қоришма тайёрловчи агрегатларнинг иш унуми оширилди, шу соҳада фойдаланиб келинаётган автомашиналарнинг ярмини бошқа участкаларда ишлатиш имкони туғилди.

Шу йилнинг ўтган ойлари ичида корхона ижодкорларининг 40 рационализаторлик таклифидан 25 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бундан комбинат катта фойда оляпти. Электрчилар бригадасининг бошлиғи М. Белоглазов, оператор И. Сальников, механик Г. Цапин сингари рационализатор ўртоқлар корхонанинг фахри ҳисобланади. Янгича системада ишлашга ўтилгандан бери корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш тўғри баравар кўпайди. Ўтган йили ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг 10 процента брак бўлганди. Бу йил эса брак маҳсулотларни 0,4 процентгача камайтиришга эришилди. Корхона ўтган ой планини ошириб бажарди. Планга муваффақ 333 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиниши, 5500 кубометр йиғма темир-бетон ишлаб чиқарилиши керак эди. Моддий манфаатдорлик принципи туфайли 335 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди ва 5650 кубометр йиғма темир-бетон ишлаб чиқарилди.

Корхонанинг темир-бетон маҳсулотлари заводи, юқори босимли қувурлар заводи ҳамда кам босимли қувурлар ва лотоклар тайёрлаш заводларининг участкасида ҳам цехлар, бригадаларо социалистик мусобақалар қизитиб юборилган. П. Ковалев бошлиқ токарлар бригадаси август ойи планини 130 процент адо этиб, мусобақанинг олдинги сафида боряпти. Корхонанинг 5 та бригадаси коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номга муяссар бўлди.

Меҳнатда эришаётган ютуқлари учун корхона коллективи «Главсредазирсовхозстрой» трестининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Иқтисодий ислоҳот шарофати билан чўлқуварлар диёрида янгидан-янги бинолар қад кўтаряпти. Ишчиларнинг моддий манфаатдорлиги ошяпти, турмуш даражаси яхшиланиб, меҳнатда улкан зафарларга чорлаяпти.

Ҳ. СОДИҚОВ,
Ф. ШОҲИСМОИЛОВ,
Янгиер шаҳри.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»

Журналнинг август сони босмадан чиқди. У «Ташкилотчилик ва снёсий иш савиясини юксалтирайлик» сарлавҳали бошмақола билан очилади.

«Идеология, маданият, турмуш» бўлимида «Партия маорифига доимо эътибор берайлик» сарлавҳали редакцион мақола, тарих фанлари кандидати Ш. Саломованинг «Меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялаш ва коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш». Тошкент театр-рассомчилик институтининг катта ўқитувчиси В Ивановнинг «Дунёқараш ва ижод», «Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги юридик комиссиянинг раиси, юридик фанлар кандидати М. Восиқованинг «Ўзбекистон ССР қонунларини системалаштириш проблемалари», Е. Сазонова, Е. Боголюбоваларнинг «Маиший хизмат кўрсатишни ривожлантирайлик ва яхшилайлик» мақолаларини ўқиш мумкин.

Журналнинг «Марксизм-ленинизм асослари мактабларининг пропагандистлари ва тингловчиларига ёрдам» бўлимида философия курсига доир методик мақолаларга босилган.

Булардан ташқари, журналнинг «Экономика, ишлаб чиқариш, меҳнат», «Партия турмуши», «Халқаро темада», «Танқид ва библиография» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материаллар берилган.

ЧОРВАЧИЛИК НЕГА ОҚСАМОҚДА?

Наманган областининг чорвадорлари бу йил жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш, ҳар бир хўжаликда мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтириш юзасидан аниқ тадбирлар белгиларганлар. Область хўжаликлари 12 минг тонна гўшт, 23 минг тонна сут, 7 миллион дона тухум етиштиришлари ва унинг кўпчилик қисмини давлатга сотишлари, 612,2 тонна жун тайёрлашлари, чорва моллар туёғини кескин кўпайтиришлари керак.

Хўш, олинган мажбуриятларни бажариш йўлида нималар қилинди? Бу борада айрим натижаларга эрғшилди. Давлатга гўшт, сут, жун сотиш ярим йиллик планлари ҳамда тухум сотиш йиллик плани ортиғи билан адо этилди. Йилнинг бошидан буён ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1037 тонна гўшт, 54 тонна сут, 473 минг дона тухум кўп тайёрланди.

Бироқ, бу кўрсаткичларни областдаги барча хўжаликлар учун характерли деб бўлмайди. Бир қатор колхоз ва совхозлар областнинг ўртача даражасидан орқада қолдилар. Областдаги 108 хўжаликдан 10 таси гўшт сотиш, 14 таси сут сотиш, 40 дан ортиғи жун тайёрлаш ярим йиллик планларини ҳалигача бажаргани йўқ.

Бир қатор районларда сут етиштириш ва давлатга сотиш ачинарли аҳволда экани айниқса ташвиш туғдирмоқда. Наманган, Уйчи, Поп районларининг хўжаликларида бу йил сигирлардан соғиб олинаётган сут миқдори ўтган йилдагига нисбатан камайиб кетди. Масалан, Наманган район 1967 йилнинг биринчи ярмида ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 453 килограммдан сут соғиб олган бўлса, бу кўрсаткич бу йил 361 килограммга тушиб қолди. Сигирлардан сут олиш Поп, Чуст районларида яна ҳам камайиб кетди.

Олинган мажбуриятда кўрсатилишича область бўйича бу йил ҳар бир соғиш сигирдан камида 1000 килограмм сут соғиб олиниши керак. Бироқ, ҳисоб-китоблар жуда кўп хўжаликлар сут етиштириш ва давлатга сотишда зиммага олинган мажбуриятларни бажариш у ёқда турсин, ҳатто область даражасидан ҳам орқада қолаётганликларини кўрсатди. Шундай қилиб, 56 хўжалик сут тайёрлаш ярим йиллик планини бажара олмади. Ярим йил ичида Наманган районидаги Киров номли колхозда ҳар бир соғиш сигирдан 150 килограмм, «Ленинград» колхозида 233 килограмм, Учқўрғон районидаги Карл Маркс номли, Уйчи районидаги Энгельс номли хўжаликларда эса 280 килограммдан сал ортиқ сут соғиб олинди, холос.

Областда сут етиштириш ва тайёрлашнинг бу аҳволга тушиб қолишига сабаб нима? Аввало, кўпчилик хўжаликларда сигирлар бош сонини кўпайтириш планини бажаришга етарли эътибор берилмади. Бунинг устига, сигирларнинг нобуд бўлишига ва ўринсиз харажатларга йўл қўйилмоқда. Сигирлар наслини яхшилаш планда белгиланган миқдорда бузоқ олишни таъминлаш сингари муҳим масалалар ночор ҳолда. Фактларга мурожаат қилайлик. Бултур областда сигирлар бош сонини кўпайтириш плани 92,8 процентда қолиб кетди. Айрим районлар бу соҳада ҳам область кўрсаткичидан орқада қолди. Поп, Янгиқўрғон районларининг хўжаликларида сигирлар сонини кўпайтириш планининг бажарилиши 70-80 процентдан нарига ўтмади.

Шундай бўлгани ҳолда 1968 йилнинг биринчи ярми мобайнида область бўйича 4031 бош сигир ўринсиз харажат қилиб юборилган. Бу, мавжуд сигирларнинг қарийб 16,3 процентини ташкил қилади. Янгиқўрғон, Поп, Наманган, Чуст районларининг кўпчилик колхоз ва совхозларида, айниқса сигирларнинг кўплаб харажат қилинишига йўл қўйилмоқда. Бу районларнинг партия ва совет ташкилотлари бундай ўзбошимчалик ва хўжасизликнинг олдини олиш учун зарур чоралар кўрмаётирлар.

Областда ҳозиргача ҳар юз бош сигирдан атиги 41 тадан бузоқ олинган. Задарё районидаги Ильич номли, «Коммунист», Наманган районидаги Дзержинский номли, «Ўзбекистон», Димитров номли, Уйчи районидаги Энгельс номли, Янгиқўрғон районидаги Карл Маркс номли колхозлар ва областнинг бошқа бир қатор хўжаликларида ҳозиргача ҳар юз бош сигирдан бор-йўғи 20 бузоқ олинган холос. Демак, беш сигир бир бузоқ туғиби. Бундай кулгили аҳвол мазкур хўжаликлар раҳбарларини сира ташвишлантирмаётир.

Ўтган йили область хўжаликларида чорвачиликдан катта зарар кўрилди. Нима сабабдан областда чорвачилик йил сайин зарар келтирувчи соҳалигича қолянти. Аввало, чорва моллларнинг нобуд бўлишига чек қўйилмаяпти. Ўтган йили область бўйича 18 минг бошга яқин чорва моллар, шу жумладан 1568 бош қора мол нобуд бўлди.

Ўтган йили ва шу йилнинг 6 ойи мобайнида нобуд бўлган чорва моллар ҳисобига область бўйича 1954,6 тонна гўшт йўқотилди. Бу, етиштириладиган умумий гўшт миқдорининг 17 процентини ташкил этади. Агар шунча гўшт давлатга сотилганда хўжаликлар 1 миллион 954,6 минг сўм даромад олган бўлардилар.

Кўплаб ургочи моллар қисир қолмоқда. Шу йилнинг июль ойида ўтказилган текширишда барча сигирларнинг 12 процента қисир қолгани маълум бўлди. Бундан ташқари, гунажинлардан бузоқ олиш ҳам қониқарсиз аҳволда. Масалан, 10 минг бошдан зиёд насл бериш ёшидаги гунажиндан биронта ҳам бузоқ олинмагани ҳолда, уларни боқиш учун 976,7 минг сўм маблағ харажат қилинганини нима билан изоҳлаш мумкин.

Чорвачиликни механизациялаш соҳасида ҳам ҳали кўп иш қилиниши керак. Областдаги 48 хўжаликнинг сут-товар фермасида сут соғиш аппаратлари, озуқа тайёрлаш цехлари, 64 хўжаликда эса автопоилкалар, молхоналарни тозалайдиган механизмлар бор. Бироқ улардан яхши фойдаланилмаяпти. Шу ўринда бир характерли мисол келтирамиз. Наманган районидаги «Ўзбекистон» колхозида бундан бир неча йил олдин чорвачиликдаги оғир қўл меҳнати талаб этилади ган ишларнинг кўпчилиги механизациялаштирилган эди. Натижада хўжалик чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва унинг сифатини яхшилаш бўйича фақат райондагина эмас, балки область миқёсида ўрнак бўлганди.

Бироқ, бошланган яхши ташаббус узоққа бормади. Орадан оз вақт ўтгач, хўжалик раҳбарларининг масъулиятсизлиги натижасида сут соғиш агрегатларидан фойдаланилмай қўйилди, улар қаровсиз ташлаб қўйилди. Оқибатда агрегатлар яроқсиз ҳолга келиб қолди. Ҳозир колхозда сигирлар қўлда соғилмоқда. Бундай ачинарли аҳволни Задарё районидаги «Гигант», Уйчи районидаги Калинин номли ва бошқа колхозларда ҳам кўриш мумкин.

Областда чорвачиликни ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган сабаблардан яна бири хўжаликларнинг ўзида насл олишни яхши йўлга қўйиш ва шу тариқа чорва моллар сонини ўстириш ўрнига, четдан чорва моллар сотиб олинаётганлигидир. Кўпчилик районларнинг раҳбарлари сигирлар бош сонини кўпайтириш планини четдан мол сотиб олиш ҳисобига бажармоқчи бўладилар. Натижада четдан насли яхши бўлмаган моллар келтирилиб, уларнинг берган маҳсулоти сотиб олинган пулни қопламаяпти ва чорва зарар келтирувчи соҳалигича қолиб кетяпти. Масалан, Задарё районининг хўжаликлари тўрт йил давомида бир миллион сўмга яқин маблағ сарфлаб, икки минг бошдан зиёд чорва моллар сотиб олишган эди. Бироқ четдан келтирилган моллар фойда бермади, балки зарар келтирди, холос.

Ўтган йили областда белгиланган миқдорда озуқа запаси гамланмагани сабабли қиш мавсумида кўпчилик хўжаликларда озуқа танқислиги сезилди. Бу ҳол чорва молларнинг маҳсулдорлиги камайиб кетишига, ҳатто айрим хўжаликларда чорва молларнинг нобуд бўлишига олиб келди. Оқибатда четдан 2 миллион 706 минг сўмлик ем сотиб олинди. Бу эса чорва маҳсулотлари таннархини кутилмаган даражада ошириб юборди.

Хўш, хўжаликларнинг раҳбарлари бундан қандай хулосалар чиқариб олдилар? Ҳозирги аҳвол ўтган йилги нуқсонлар улар учун сабоқ бўлмаганини кўрсатиб турибди. Областда маккажўхори экиш плани бажарилмади. Шунингдек, беда экиш плани ҳам 78 процентда қолиб кетди. Ўтган йили энг кўп қийинчиликларга учраган Задарё, Наманган, Поп районлари озуқа жамғариш планини бажаришда бу йил яна судралиб қоляптилар. Областда дағал ҳашак тайёрлаш, силос бостиришнинг ниҳоятда қониқарсиз боратётгани ҳаммани ташвишлантиряпти. Область бўйича дағал ҳашак тайёрлаш плани 20 августгача 70 процент бажарилди, холос.

Кўпчилик хўжаликларда силос учун экилган маккажўхори аллақачон пишиб етилганига қарамай, у ўрилмаяпти.

Область партия ва совет ташкилотлари, хўжаликларнинг раҳбарлари чорвачиликни юксалтириш юзасидан зарур чоралар кўришлари керак. Ўйлаймизки область партия комитети, область ижроия комитети юқоридаги камчиликларга узил-кесил барҳам бериш ҳамда чорвачиликни оёққа турғизиш учун зарур тадбирларни белгилайдилар.

А. МАДУМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

◆ Беш сигирга бир бузоқ ● Ўринсиз харажатлар
◆ Таннарх ошяпти ● Дағал-хашак ҳангомаси

ШАҲРИСАБЗ шаҳридаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикасининг маҳсулотлари Узбекистондан ташқарида ҳам маълум ва машҳур. Бу ерда тайёрланган дўппи ва поёндозлар ҳорижий мамлакатларда ташкил қилинган ярмарка ҳамда кўргазмаларда юқори баҳо олди. Шу кеча-кундузда Шаҳрисабз чеварлари Францияга юбориш учун бир туркум материаллар тайёрлашмоқда. Суратда: поёндозларни пардозлаш пайти.

Б. МАЗУР фотоси. (ЎзТАГ).

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ГУЛХАН

Билаг узуқ тақишди қўлга,
Келтиришди атайлаб гул ҳам.
Меҳмон дея бошлашди йўлга,
Гуриллади кўп ўтмай гулхан.
Учқунлардай ўйнайди ўйин,
Манзаралар бўлур намоён;
Эслатади Бухоро тўйин,
Эстонларнинг «оқ тун» айёми.
Меҳмонлигим унутдим дарров,
(Шундай бўлар меҳр тошганда).
Палов учун қаладим олов,
Узин сезиб гўё Тошкентда.
Икки ёнда ёнар аланга,
Икки халқнинг икки одати.
Бу шунчаки...
Аммо оламга
Бир илиқлик сочарди тафти.
Шу тафт ила тўгилди байт,
Куйламоқда майл сезар юрак.
Тобланарди меҳр-муҳаббат,
Бунга на сўз, на шинор керак!
Гулхан ёнар,
Гулханлар ёнар,
Ҳеч ёнмаган бунда юрак йўқ.
Гулхан ундан тушган лаҳча чўғ!
Ловиллайди қалб ниҳоясиз,
Гулхан унинг фақат сояси!

СОВҒА

Курчоқ тутди дўстим — «эстон қизи»ни,
Эстон қизларининг меҳрин узатиб.
Уйин пештоқини турар безатиб,
Эслатар жилмайган қизнинг ўзини.
Совғаман совғани—қизлар жони бу,
Ранг-баранг ёдгорлик кўзни яшнатар.
Аммо ўзгача завқ, лаззат бахш этар
Дўстлар қўли билан узатилса у.
Шунча бекиёсни қўғирчоқ сеҳри,
Нигоҳим тикилар боз беихтиёр,
Гўё уй тўрида азиз меҳмон бор,
Уша юрт сиймоси, юраги, меҳри.
Уйимнинг зийнати мен учун ноёб.
Бироқ қўғирчоғим бебаҳо, азиз.
Табассум сочади ўша эстон қиз,
Мен ҳам табассум-ла қиламан жавоб.
Қувноқ қўғирчоқнинг жони бордай, рост!
Палов дамлаган кун уйимда ҳар чоқ,
Унга илинаман, аммо қўғирчоқ
Урнидан жилмайди, жилмаяр холос.

КОЙДУЛА ҲАЙКАЛИ ЁНИДА

Ўхшамайди эрам гулига,
Оддий дала гули у, кўриниб,
Ҳеч ким уни олмас тилига,
Ҳеч ким уни солмас дилига,
Л. КОЙДУЛА.
Жўнгина гуллардан гулдаста тутдим —
Узбекистон гулидан, яқинмас йўлим.
Пойингдаги гулларни эгилиб ўпдим,
Дебсан: мен шу Пирнунинг энг оддий гули.
Шу оддий гул сен бўлсанг, кўнсимга тақдим,
«Койдула»—тонг шўъласи ловуллаб ёнсин,
Тўлқинлардай тўлгонсин шеърият тафти;
Денгизни уйготгудай қудратга қонсин!
«Эмайнга булбули Ийрок-йирокларга ет,
Менинг ўртанган дилим Дўстларимга баён эт».
Сени тинглаб хаёлим ўтишга бошлар,
Нодирамнинг ноласи келар қулоққа:
«Нодира булбул каби То нола иншо айладим».
Икки булбул кўз ёши, тақдири ўхшар
Битта ипга тизилган икки мунчоқка.
«Тақдиримга битилган кўз ёши ва шеър,
Кўз ёшимга чўмилиб шеърим туғилди»,
Кўз ёшингга тўймади, ҳайҳот, она—ер.
Юракнинг эзгу дарди шеърдай бўғилди.
Бағрнинг бугун Болтиқдай уйғоқ ва тўлин,
Ёшингни ювиб кетди тўлқинлар абад.
Гулда кўрдинг ўзингни, оддий, намтарни,
Сендан эса гўзаллик топди шеъриятг.

Гулчеҳра НУРАЕВА.

ОЗОДАЛИК—ГЎЗАЛЛИК

Тани соғлиқ—туман бойлик

Кейинги йилларда республика соғлиқни сақлаш органларига партия, совет ва жамоат ташкилотларининг доимий ёрдами туфайли аҳоли ўртасида юқумли касалликлар жуда камайди. Узбекистонда вабо, трахома, чечак, безгак каби қатор юқумли касалликлар тугатилди. Полиомиелит ва бошқа касалликлар тугатилиш арафасида. Чирчиқ, Оҳангарон, Олмалиқ, Самарқанд, Наманган шаҳарларида бу касалликлар 1963 йилдан бери мутлақо тугатилган.

Юқоридагилардан кўринib турибдики, совет медицина фани кейинги йилларда бир қатор муваффақиятларни қўлга киритган.

Баъзибир касалликлар борки, уни тугатишда фақатгина медицина ходимларининг хизмати эмас, балки кенг жамоатчилигнинг актив иштироки талаб этилади. Дизентерия, тиф, паратиф ва бошқа ошқозон-ичак касалликлари шулар жумласиндандир. Бу касалликларни батамом тугатишда республикамизда катта ишлар қилинияпти. Шаҳар-қишлоқларнинг, умумий овқатланиш корхоналари ва савдо шаҳобчаларининг озода бўлиши касалликка қарши курашишда муҳим роль ўйнайди. Министрлар Советининг қарорига биноан шу йил 15 мартдан бошлаб ҳамма областларда, Қорақалпоғистон АССР ва Тошкент шаҳрида санитария маданияти учун икки ой давомида кўрик ўтказилди. Бу ишга айниқса Самарқанд области ва Самарқанд шаҳри яхши тайёрлик кўрди. Область ва шаҳарда 1967 йилнинг етти ой билан бу йилнинг ўтган етти ойини солиштирганда дизентерия, тиф, паратиф, ошқозон-ичак касалликлари билан касалланиш жуда камайган.

Бундай санитария маданияти учун ўтказилган икки ойлик Бухоро, Фарғона областларида, Тошкент шаҳрининг баъзи районларида, Чирчиқ, Олмалиқ, Навоий, Наманган ва бошқа жойларда ҳам яхши натижалар берди. Лекин ҳамма ерда ҳам иш яхши эмас. Нукус, Урганч, Бекобод, Олмалиқ, Гулистон сут заводлари, айниқса Қўқон сут заводи (директори Ўртоқ Еқубов) санитария маданиятига мутлақо жавоб бермайди. Нукус, Хўжайли, Оҳангарон, Андижон гўшт комбинатларида ҳам аҳвол яхши эмас. У ерларда санитария-гигиена режими мутлақо бузилган. Бинолар яхши тозаланмайди, махсус санитария кийимлари етишмайди.

Юқоридаги камчиликлар кўпгина савдо ва озиқ-овқат объектларида ҳам такрорланган. Масалан, Янгийўлтоғининг директори Муҳамедов ва шаҳар бозорининг директори Мамасидиқов ўртоқлар шаҳар ижроия комитети ва шаҳар Совети сессияларида бир неча маротаба танқид қилиниш-ларига қарамай, санитария маданияти қониқарсиз аҳволда. Шунинг учун ҳам Муҳамедов ва Мамасидиқов ўртоқларга республика санитария-эпидемиология станцияси томонидан штраф солинди. Тошкент шаҳрида эса «Бухор», «Гулистон» ресторанларининг директорларига ҳам штраф солинди.

Ҳаммамизга маълумки, ҳозир пишиқчилик. Шунинг учун ҳам бозорларда қўй мева, қовун-тарвуз, сабзавот кўп. Лекин бир неча маротаба огоҳлантиришнига қарамай, Тошкентдаги «Зелёний» Қўйлиқ, Ховос, Госпиталь бозорларининг директорлари ҳеч қандай хулоса чиқариб олганлари йўқ. Бу бозорлар антисанитария аҳволдадир.

Инсон саломатлиги учун тоза ҳавонинг аҳамияти катталигини ҳамма билса керак. Саноат ташкилотларининг директорлари ҳавони тоза бўлиши учун қайғуришлари керак. Химия саноати, рангли металлургия, қурилиш материаллари ва пахта тозалаш заводлари ўз чиқиндилари билан ҳавони ифлослайдилар. Республикамиздаги 197 саноат корхонасидан фақат 20 тасидагина аҳвол қониқарли.

Шаҳарларни, район марказларини ва қишлоқларни қўналамзорлаштириш ҳам ҳавони тозалайди, инсон саломатлиги учун яхши таъсир қилади. Лекин қўналамзорлаштириш план асосида ўтказилиши керак. Уни ўтказишда комсомоллар, ёшлар, пенсионерлар актив иштирок этишлари керак.

Умуман олганда Сирдарё области, Қорақалпоғистон АССР ва бошқа жойларда озодаликка яхши аҳамият берилмаяпти. Шунинг учун ҳам у ерларда юқумли ошқозон-ичак касалликлари бошқа жойларга нисбатан кўп. Баъзи ерларда эса ахлатлар, ҳар хил чиқиндилар ариқларга ташланади. Сув тоза бўлмас экан, касалликни йўқотиш қийин. Санитария маданиятини кўтариш учун республикамизнинг бутун аҳолиси озодалик ва санитария маданияти учун юриш эълон қилиши керак.

Ҳамма шаҳар, район марказлари, қишлоқ аҳоли пунктларини тоза сақлаш учун курашга отлансин! Единигзда бўлсин, меҳнаткашлар саломатлигини ҳимоя қилиш — фақат медицина ходимларининг эмас, балки барчанинг иши.

А. РАСУЛОВ.
Республика санитария-эпидемиология станциясининг бош врачи.

Халққа хизмат—олий ҳиммат

НАМУНА

Меҳнаткашларнинг талаб ва истаклари кун сайин ортиб боряпти. Харидорларга зарур моллар ва маҳсулотларни ўз вақтида етказиб бериш совет кооператорларининг шон-шараф иши бўлиб қолди. Бу муқаддас вазифани Бухоро область кооператорлари ҳам муваффақиятли бажариб, кўпчиликнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлмоқдалар

Ўтган юбилей йилида товар оборотн планини бажариш, савдо маданиятини ривожлантиришда область кооператорлари, айниқса, юксак кўрсаткичларга эришдилар. Харидорларга саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотлари сотиш плани кўзда тутилганидан 11,8 процент ортиғи билан бажарилди. Мавжуд 1354 магазин ва дўкон. 500 дан ортиқ умумий овқатланиш тармоқларида аҳолига намунали хизмат кўрсатишга эришилди. Жуда кўп савдо ходимлари харидорлар билан хушмуомалада бўлишда алоҳида ибрат кўрсатдилар. Эришилган бу муваффақиятлар партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак баҳоланди. Бухоро область матлубот жамияти правленияси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзларининг Эсдалик байроғи билан тақдирланди. Энг яхши савдо ходимлари орден ва медалларга сазовор бўлдилар. Масалан, О. Султонова, М. Ходиқова, З. Келдиев ва бошқалар Меҳнат Қизил Байроқ, Ҳурмат Белгиси орденлари билан мукофотландилар. Бирнеча магазин мудирлари «Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган савдо ходими» деган юксак унвонга муяссар бўлдилар. Свердлов, Ғиждувон, Ромитан, Навоий районларидаги савдо тармоқларида ишлаётган хизматчилардан 400 га яқин киши «Совет матлуот кооперациясининг аълочиси» нишонини олдилар. Бу юксак мукофотдан руҳланган областимиз кооператорлари аҳолига савдо хизмати кўрсатишни янада юксалтириш, меҳнаткашлар талаб ва истакларини тўлароқ қондириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Савдо ходимлари, умумий овқатланиш корхоналарининг кўпсонли хизматчилари ўртасида партиявий-сиёсий, оммавий-ташкилий ишларнинг тўғри йўлга қўйилганлиги, ҳар бир ходим ўзига юкланган масъулиятни тўла ҳис этаётганлиги — буларнинг ҳаммаси кўп қиррали савдо ишларида юксак марраларни эгаллашимизда муҳим омил бўлаётир. Кейинги вақтда харидорлар ўз-ўзига хизмат қилиш йўлига кенг қўламда ўтиб олмоқдалар. Агар 1965 йилда сотувчисиз магазинлар биттагина бўлган бўлса, ҳозир бундай магазинлар колхоз, совхозларда, чорва яйловларида юздан ортиқдир. Шунингдек, 300 дан зиёд махсус савдо хизмати кўрсатиш тармоқлари ишлаб турибди.

Харидорларни талаб ва истакларига гоят сезгирлик билан кулоқ солиш, уларни қондиришда Конимех, Қоракўл, Бухоро, Вобкент, Ғиждувон матлубот жамиятининг коллективлари зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатмоқдалар. Бу районлардаги аҳоли яшайдиган пунктларнинг ҳаммасида савдо тармоқлари мавжуд. Уларда ўнлаб коммунистик меҳнат зарбдорлари харидорларга намунали хизмат кўрсатаётирлар. Конимехлик Х. Нурмуҳамедов, О. Ержонова, бухоролик Р. Жаборова ана шундай илғор савдо ходимларидандир. Областимизда халқ хўжалигининг барча тармоқлари барқ уриб ривожланаётганлиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши, айниқса, унинг асосий тармоғи пахтачилик бекиёс юксалганлиги савдони ривожлантириш, умумий овқатланиш корхоналари ишини янада яхшилаш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ҳамда харид қилиш учун қулай шароитлар яратиб берди. Кейинги йилларда область аҳолисининг мева-чевага бўлган эҳтиёжлари бирмунча қондирилди. Бунинг учун зарур миқдорда омборлар, музхоналар қурилди, Бухорода йирик музхона қурилиб фойдаланишга топширилди. Сабзавот, мевачева сақлайдиган омборлар аҳволи яхшиланди.

Областимиз кооператорлари беш йиллик марраларини муддатидан илгари эгаллаш, доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақани қизитиб, харидорларга хизмат кўрсатишни намунали уюштириш учун курашмоқдалар. Йилнинг ўтган олти ой мобайнида товароборот плани ошириб бажарилди. Юбилей йилининг шу давридагига нисбатан қарийб 10 миллион сўмлик кўп хар хил саноат ва озиқ-овқат моллари сотилди. Савдо корхоналари орасида товароборот планларини уддаламаётган коллективлар сони камайиб борянти. Аҳолига савдо хизматини янада яхшилаш учун бошланган курашда партия, совет ташкилотлари, олий ва махсус ўрта ўқув юртлари бизга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Томди, Конимех чорвадорлари, Қизилқум геологлари, олтинтопарлари, Газли оловкорларига сабзавот ва полиз маҳсулотларининг сифатини ўзгмай етказиб беришда йирик музхона — агрегатлардан, махсус совитгич аппаратларидан кенг фойдаланилмоқда. Шу кунларда Бухорода давлат педагогика институтининг бир группа илмий ходимлари чўл шароитида кўёш холодильникидан фойдаланишни йўлга қўйиш устида иш олиб бормоқдалар.

Ишимиз кўп қиррали бўлганлигидан айрим камчиликлар ҳам йўқ эмас. Қишлоқларда нон сотадиган магазинлар оз. Музхона хўжалигини тубдан яхшилаш вақти етиб келди.

Қишлоқда савдонинг моддий техника базасини ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган сабаблардан яна бири матлубот кооперацияси корхоналарини зарур қурилиш материаллари ва механизмлар билан тўла таъминланмаганлигидир. Бу соҳада амалга оширилаётган ишлар ҳозирги талабларга жавоб бераолмаётир. Маълумки, Бухоро области шароитида аҳоли яшайдиган пунктлар бир-биридан жуда узоқ масофада жойлашган.

Аэропорт маъмурияти, баъзан автобазалар ҳам бундай шароитда зарур миқдордаги транспортни вақтида ажратиб беришга ожизлик қилиб қолаётир. Агар область матлубот жамияти қошида вертолёт, алоҳида хизмат кўрсатувчи самолёт сақлашга ижозат этилса мақсадга мувофиқ бўлар эди. Бундан ташқари гўшт, сут маҳсулотларини савдо дўконларига етказиб берувчи махсус машиналарга ҳам эга эмасмиз. Буларнинг ҳаммаси аҳолига савдо хизмати кўрсатишни янада яхшилашга салбий таъсир этяпти.

Кейинги йилларда меҳнаткашлардан тушаётган ариза ва шикоятлар бирмунча камайди. Савдо ходимлари ҳам, харидорлар ҳам ўз ишларидан қониқиш ҳосил қилмоқдалар.

Бухоро область кооператорлари бундан буён ҳам ўзларининг бутун куч ва имкониятларини меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатишга сафарбар этадилар. Беш йиллик план кўрсаткичларини муддатидан илгари бажариб, доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини муносиб совғалар билан қутиб оладилар.

Ғ. МИРЗАБОЕВ,
Бухоро область, матлубот жамияти правленесининг раиси.

МИРЗАЧЎЛ қўриғининг янгидан ўзлаштирилган ерларида ташкил этилган азим пахтакор хўжаликлардан бири Аимал Икромов номли 26- совхозининг деҳқонлари бу йил давлатга 15 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олишган. Улар «Самарқанд» совхози механизаторларининг мурожаатига жавобан етиштирилган ҳосилнинг деярли ҳаммасини машиналарда териб олишмоқчи. Мавсумда совхоз пахтазорларида 159 та «зангори кема» жавлон уради. Ҳозир уларнинг ҳаммаси ремонтдан чиқариб, тахт қилиб қўйилди. Суратда: (чапда) ремонт қилинган терим агрегатлари, (ўнгда) совхознинг илғор механизаторлари (чапдан) Б. Мардиев, Ж. Чўлиев, О. Раззоқберднев, Б. Уралов, Ғ. Дўсанбоев ўртоқлар машина паркида.

А. Тўраев фотолари.

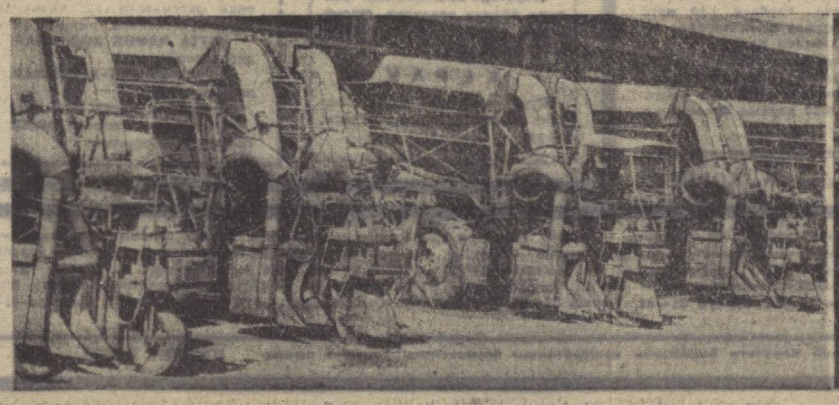

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

«ЛЯВОНИХА» САҲНАМИЗДА

Шу кунларда азамат пойтахтимиз Тошкентда қардош Белоруссиянинг «Лявониха» номли ёш, талантли эстрада ансамбли концертлар бермоқда. «Лявониха» — машҳур белорус халқ лаҳзари бўлиб, томошабинлар уни ҳар гал ҳузур қилиб томоша қиладилар.

Ансамблнинг талантли санъаткор қизлари Лариса Зур, Евгения Киселева ва Елена Гамаюноваларнинг чиқишлари, оригинал жанр устаси Анатолий Дудкининг маҳорати томошабинларда айниқса катта қизиқиш уйғотди. Суратларда: «Лявониха» эстрада ансамбли санъаткорларининг чиқишлари.

Л. Глауберзон фотолари.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ХАНОЙ ОСМОНИДА УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 28 август. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари бугун Ханой тепасида Американинг учувчисиз разведка самолётини уриб туширдилар. Вьетнам информация агентлигининг хабар беришича, шу билан Вьетнам Демократик Республикаси осмонида душманнинг 3120 та самолёти уриб туширилди.

АҚШнинг Гватемаладаги элчиси ўлдирилди

ВАШИНГТОН, 29 август. (ТАСС). Американинг Гватемаладаги элчиси Жон Гордон Мейн кеча қилинган суиқасд натижасида ўлдирилди.

Макклосиян давлат департаменти Гватемала ҳукуматидан Америка элчиси ўлдирилиш вазиятларини синчиклаб, текширишини талаб қилади, деди.

СОЦИАЛИЗМ КУЧЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

КАРАКАС, 29 август. (ТАСС). Венесуэла Компартияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси Эдуардо Мачадо ТАСС мухбирига бундай деди: Совет—Чехословакия ҳамкорлиги «Социализм лагерининг катта ғалабасини ва Чехословакиядаги империалистлар гиж-гижловчилар тор-мор бўлганлигини билдиради».

Венесуэла депутатлар палатасининг раиси Сесар Рондон Ловера Совет—Чехословакия муносабатларининг яхшиланиш шарҳлаб, бу муносабатлар социалистик мамлакатларни мустаҳкамлашга кўмаклашади, деб айтди.

«Олға ҳаракат иттифоқи» партиясининг раиси Сильва Телериз: «Бу ҳамкорлик Чехословакияда чинакам социалистик нормалар ўрнатилганлигини билдиради» деб таъкидлади.

МАЪҚУЛЛАНМОҚДА

СОФИЯ, 29 август. (ТАСС). «Отечествин фронт» газетаси кечқурунги сонининг редакцион мақоласида социалистик мамлакатлар партия-ҳукумат делегациялари учрашувининг натижаларини болгар халқи табриклайди, дейилади. Болгар халқи қардош Чехословакия халқининг социализм ишини сақлаш ва мустаҳкамлашга қаратилган куч-ғайратига бундан буён ҳам ёрдам кўрсатаверади. Болгар халқи социалистик мамлакатлар озодлиги ва тараққиётининг энг муҳим гарови бўлмиш социалистик системани мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга бутун куч-қувватлари билан ёрдам кўрсатаверади.

Газетанинг таъкидлаб ёзишича, ахборотнинг энг катта аҳамияти шундан иборатки, жиддий қийинчиликларни енгиб ўтишга, зарурий ўзаро ишончни таъминлашга ҳамда социалистик ҳамдўстлик кучларини бирдам қилишга имкон берувчи негиз равшан қилиб олинди.

Биз Чехословакия раҳбарларининг партия ва давлат органларининг бутун фаолиятини социалистик ҳокимиятни, ишчилар синфи ва барлик ролини мустаҳкамлашга қаратажаклари тўғрисидаги баёнотларини мамнуният билан кутиб оламиз, деб ёзади «Отечествин фронт». Душман контрреволюцион кучлар йўли тўсиб қўйилади.

МОНТИВИДЕО, 29 август. (ТАСС). Уругвайда чиқадиган «Популар» газетаси Совет — Чехословакия музокаралари тўғрисида Москвада имзоланган ахборотчи қўллаб-қувватлаб чиқди. Реакциянинг қутуриб ув солиши, дейилади газетанинг редакцион мақоласида, Чехословакия халқи эришган муваффақиятларни ҳимоя қилиш йўлига ўтган СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг жуда ҳаққоний иш қилганликларини яна бир бор тасдиқлайди.

Уругвай коммунистлари, деб таъкидланади мақолада, социалистик лагерь бирдам бўлган Чехословакия халқи ва Компартияси қийинчиликларни енгиб ўтиб, реакцияни батамом тор-мор келтиришига ҳамда Варшава Шартномасига қатнашувчи бошқа мамлакатлар билан бирликда эришилган социалистик ғалабаларни ҳимоя қилишига ишонади.

ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

ПРАГА, 28 август. ТАСС мухбири С. ФРОЛКИН хабар беради: Совет—Чехословакия музокаралари тўғрисидаги ахборот, Чехословакия Социалистик Республикаси Президенти Л. Свобода билан Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари А. Дубчекнинг радио орқали сўзлаган нечаги нутқлари чехословак халқининг диққат марказида турибди. Л. Свобода, А. Дубчек, О. Черник ва Й. Смрковскийнинг мамлакат аҳолисини осойишталик сақлашга бирғалиқда даъват қилувчи мурожаати бугун кундузи эшиттиридди.

Чехословакия делегациясининг Москвадаги ҳаракатлари ва Совет—Чехословакия музокаралари тўғрисидаги ахборотни қувватлаб ишчиларнинг коллективлари, партия, давлат ва жамоат ташкилотлари юбораётган мактубларидан мамлакатнинг турли областларидан келиб турибди.

Шарқий Чехия ва Словакиядаги партия ташкилотлари, область партия комитетларининг президиумлари, кўпгина завод ва фабрикаларнинг коллективлари ўз мактубларида коммунистлар, ишчилар ва хизматчилар Чехословакия Социалистик Республикаси раҳбарларининг партия бирлигига, бутун халқ бирлигига даъват қилиб айтган гапларини тушуна ётганликларини ва қўллаб-қувватлаётганликларини маълум қиладилар. Чехословакия касаба союзлари марказий кенгаши, бошқа жамоат ташкилотлари ўзларининг қўллаб-қувватлашларини изҳор қилдилар.

Чехословакия Социалистик Республикаси мудофаа министри ҳузуридаги ҳарбий кенгаш, Чехословакия халқ армиясининг бош сиёсий бошқармаси барча ҳарбий хизматчиларни ўзининг олий бош қўмондони — президент Л. Свободанинг буйруқларини буидан буён ҳам бажаравериш чақирдилар.

Бироқ, реакционерлар ҳали нурашни бас қилганлари йўқ. Улар социалистик тузумга қарши ишларни давом эттирмоқдалар, қўпорувчилик ҳаракатлари қилмоқдалар. Ўзини «партиянинг XIV съезди» деб атаган ғайри қонуний йиғиннинг яқинда қабул қилган қарорларини қувватлаб, айтилган гаплар ёшириш радиостанциялар орқали тарқатилаётганлиги ана шундан даран беради. Шунингдек, Чехословакия раҳбарлари билан Совет раҳбарлари ўртасида Москвада олиб борилган мулоқаралар тўғрисидаги ахборотга қарши гаплар ҳам шу радиостанциялар орқали эшиттирилмоқда.

ПРЕЗИДЕНТ Л. СВОБОДАНИНГ БУЙРУҒИ

ПРАГА, 29 август. (ТАСС). Бу ерда Чехословакия Социалистик Республикасининг президенти, олий бош қўмондон Л. Свободанинг Чехословакия халқ армиясига берган буйруғи радио орқали эшиттирилди. Л. Свобода Чехословакия халқ армиясининг генералларига офицерларига, барча ҳарбий хизматчиларига ўющқоқликни ва ҳарбий интизомни мустаҳкамлашни, ҳарбий бошлиқларнинг барча фармойишлари аниқ бажарилишини таъминлашни, мамлакатда нормал ҳаётни тиклашда граждан органларига барча зарур ёрдам кўрсатишни буюради.

ЧАД РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ВОҚЕАЛАР

ПАРИЖ, 28 август (ТАСС). Чад Республикасининг шимолидаги Тибести районида аҳолининг мусулмон табақалари ўртасида ғалаён чиқди.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг Форт-Ламидан хабар беришича, Чад ҳукумати бугун эълон қилган ахборотида мамлакатнинг шимолида рўй берган тартибсизликларни ўзларининг экстремистик хатти-ҳаракатлари билан «Давлат территориал бутунлигини хавф остида қолдирган» унсурлар чиқарганлиги айтилган.

Ахборотда кўрсатилишича, Чад Республикасининг президенти Франсуа Томбалбай ҳарбий ёрдам сўраб Францияга мурожаат қилган. Чаднинг Франция билан мудофаа тўғрисида битими бор.

ЧЕХОСЛОВАКИЯДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

Чехословакия Социалистик Республикасининг партия ва ҳукумат органлари мамлакатдаги вазиятни нормаллаштириш чораларини кўришни давом эттирмоқдалар. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг, ҳукуматнинг мажлислари ўтказилди, область партия комитетлари секретарларининг ва область миллий комитетлари вакилларининг кенгашлари бўлиб ўтди. Саноат корхоналарининг фаолиятини яхшилаш, аҳоли таъминотини яхшилаш, ҳосил ўрим-йиғимини тугаллашга доир кечиктириб бўлмайдиган масалалар кўриб чиқилди.

Ҳукумат раиси ўртоқ О. Черник радио орқали гапириб, деди: «Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг январь пленуми негиз солган сиёсатни давом эттиришга маҳкам бел боғлаганмиз. Икки ёқлама ва кўп ёқлама битимлар бўйича олган мажбуриятларимизнинг ҳаммасини бажара беришимиз зарур». Ҳозирги аҳвол сабаблари деди у, ҳукумат матбуотга, радио ва телевиденияга тааллуқли фавқулодда чораларни маъқуллади. Бу чоралар оммавий ахборот воситаларига ҳукумат таъсирини ўтказишни тўла таъминлашга имкон беради.

29 августда Словакия Коммунистик партиясининг съезди ўз ишини тамомлади. Съезд Совет—Чехословакия муносабатларининг якунларига ўз муносабатини белгиладиб, бу якунларга ҳозирги вақтда вужудга келган қушкул ҳолатдан чиқиб олишнинг бирдан-бир оқилона йўли деб баҳо берди. Словакия Коммунистик партиясининг Марказий Комитети сайланди. Марказий Комитетнинг биринчи секретари қилиб, якдиллик билан ўртоқ Г. Гусак сайланди.

24 августда Прагада махфий равишда чақирилган ва Чехословакия Коммунистик партиясининг 14 съезди деб номланган ғайри қонуний съезд қарорларини ўртоқ Г. Гусакнинг таклифига биноан Словакия Коммунистик партиясининг съезди қатъиян рад қилди Словакия Коммунистик партияси Марказий Комитетчининг 30 аъзоси ва Марказий Комитет пленумининг 6 аъзоси мазкур ғайри қонуний съезд томонидан қилинган ва Чехословакия Коммунистик партиясининг «янги марказий комитети» деб аталган Марказий Комитет составида аъзо бўлишдан воз кечдилар.

Чехословакиядаги ҳозирги ҳаётнинг энг асосий характерли белгиси шуки, аҳоли мамлакатдаги аҳволни тезроқ нормаллаштиришга интилмоқда. Меҳнаткашларнинг кўпчилиги Москвадаги Совет—Чехословакия музокараларида эришилган қарорларни бажариш ҳамда Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Чехословакия Социалистик Республикасининг ҳукумати бу йўлда амалга ошираётган тадбирлар мамлакатдаги аҳволни тезроқ нормаллаштиришга негиз бўлади, деб билмоқдалар. Чехословакия халқининг барча чинакам ватанпарвар кучлари мана шу негизда бирлашмоқда.

Шу билан бир вақтда ўнг контрреволюцион кучларнинг ҳаракатлари авж олиб бормоқда, улар Совет—Чехословакия музокараларининг якунларига шиддатли қарши чиқмоқдалар, Чехословакия Социалистик Республикасининг партия ва давлат раҳбарлари амалга ошираётган дастлабки конструктив чора ва тадбирларни бузишга интилмоқдалар. Контрреволюцион кучлар Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ва ҳукуматнинг раҳбарларига тобора кўпроқ ҳужум қилмоқдалар, вазиятни ўзларининг ҳокимиятни босиб олишларига имкон берадиган қилиб ўзгартириш ниятида эканликларини яширмаётирлар.

Бу ишда уларни империалистик кучлар, аниқ равишда қўллаб-қувватламоқдалар. Масалан, ғарбдаги баъзи радио станциялар мамлакат ҳаёти тўғрисида объектив ахборотларни эшиттираётган Чехословакия радиосининг овозини ўчиртирмоқдалар ва айрим вақтда махфий радио передатчикларнинг ишлашига кўмаклашмоқдалар. Айни вақтда Чехословакияга ва у билан иттифоқдош бўлган социалистик мамлакатларга қарши туҳмат ва бўҳтон кампанияси давом эттирилмоқда.

Социализм душманлари социалистик давлатларнинг бирлашган фронти Чехословакиядаги контрреволюция йўлида ҳамда Чехословакия Социалистик Республикасини социалистик ҳамдўстликдан ажратиб олишга умидвор бўлган империалистик доиралар йўлида катта ғов бўлиб турганлигини кўриб, саросимага тушиб қолмоқдалар. (ТАСС, 29 август).

Хэмфри—АҚШ президентлигига номзод

ЧИКАГО, 29 август. ТАСС махсус мухбирлари С. ЛОСЕВ билан Г. ФРИМЕН хабар беришади: АҚШ демократик партиясининг Чикагодаги съезди овозга қўйишнинг биринчи даврасида бугун Г. Хэмфрини демократик партиядан Қўшма Штатлар президентлигига номзод қилиб кўрсатди.

АҚШ вице-президенти Губерт Хэмфри съезд делегатларининг 1761 овозини олди. Бошқа даъвогарлардан — сенатор Южин Маккарти 601 овоз ва Жорж Макговерн 146 овоз олдилар.

ОБ-ҲАВО

Бугун Фарғона водийсида ҳавонинг ўзгариб туриши, ёғингарчиликнинг бўлмаслиги кутилади. Ғарбдан секундига 10-15 метр тезликда шамол эсади. Ўзбекистоннинг қолган районларида ҳаво нам булутли бўлиб, ёмғир ёғмайди. Шимолий—Ғарбдан 5-10 метр тезликда шамол эсиб, ҳарорат 16-21 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради. Ёмғир ёғмайди. Ғарбдан 5-10 метр тезликда шамол эсиши ва иссиқлигининг 18-20 даража бўлиши кутилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Қўшиқлар, 9.30 — Мусиқали танаффус, 11.15 — «Гулшан» (адабий-музикали эшиттириш), 12.25 — Концерт (талабларга мувофиқ), 13.30 — Куйлар, 15.10 — «Правда» газетасининг обзори, 15.20 — «Фан ва турмуш» (радиожурнал), 16.10 — Концерт (студентларнинг талабига мувофиқ), 17.20 — Уйғур куйлари, 18.00 — Экран қўшиқлари, 18.40 — «Аланга» радиостанцияси, 19.20 — Озарбайжон куйлари, 20.00 — «Гулшан» (адабий-музикали эшиттириш), 21.00 — «Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан», 21.10 — Қишлоқ радиоклуби, 22.20 — Эстрада концерти, 23.10 — Фурқат лирикаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 10.00 — **Шанба, нонуштадан сўнг,** 10.40 — **Ёнаётган арава йўли** (бадиий фильм), 12.05 — **Концерт.**

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 — **Кўрсатишлар программаси.** 19.00 — **Телеянгиликлар** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 19.10 — **Хайр боғчажон, салом мактаб,** 19.40 — **Телеянгиликлар,** 19.55 — ВЛКСМнинг 50 йиллигига. **Муборак** (телекомпозиция), 20.35 — **Россия яқинида.**

21.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.40 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 21.00 — **Шанба, нонуштадан сўнг** (такрор кўрсатилади), 21.40 — **Шарқ назми тароналари,** 22.20 — **Маҳаллада дув-дув гап** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 31/VIII да **Шоир қалби.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/VIII да **Жон қизлар.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Катта соврин — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Зарба! Яна зарба! — «ЧАЙКА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Вена почта маркаси — «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Менинг ҳаётимсан (1 ва 2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да).

Цитаделдаги ҳаёт — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда кундуз ва кечқурун).

Рух бўйлаб — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12,4 ва кеч 6 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Зарба! Яна зарба! — «ФЕСТИВАЛЬ».

Вена почта маркаси — «ХИВА».

Бу телба дунё — НАВОИЙ номли.

Қизил шантия — ТЕЛЬМАН номли.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

ТЕЗ КУНДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

С. Азимов

ЗАМОН ДРАМАСИ

3 пардали драма

Саҳнага қўювчи — Ўзбекистон ССР халқ артисти, А. Тўқай мукофоти лауреати **Т. ХУЖАЕВ**

Режиссёр — **Н. ОТАБОЕВ**

Рассом — **Г. БРИМ**

Композитор — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **И. АКБАРОВ.**

Ўйинларни саҳналаштируvчи — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати **Г. ИЗМАИЛОВА.**

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Н. М. ГИНЗБУРГ.**

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ БЎЙИЧА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОНТОРАСИГА

секретарь-машинистка, реклама бўйича редактор, фильмларни текширувчи ва шогирд (хотин-қизлар)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Заводская кўчаси, 35-уй.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРДА ИШЛАШ УЧУН

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

КАФЕДРА ДОЦЕНТЛАРИ: сиёсий иқтисод — 4 ўрин, илмий коммунизм — 2, электр станциялари, электр тармоқлари ва системалари, гидравлика ва гидравлика машиналари — 2, электр ўтказгич ва саноат қурилмаларини автоматлаштириш — 3, электр станциялари иссиқлик қурилмалари, умумий ва назарий теплотехника, умумий электротехника, автомобиль ишлаб чиқариш ва ремонти, автомобиль транспорти эксплуатацияси — 2, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар — 2, механизм ва машиналар назарияси — 2, машиналар детали, металлшунослик — 2, пластмассани қайта ишлаш технологияси, физик ва коллоидли химия, ноорганик моддалар технологияси, озиқ-овқат маҳсулотлари технологияси, тоғ ишларини автоматлаштириш ва тоғ машиналари, меҳнат муҳофазаси, нефть ва газ ер ости қазилмаларини ишлаш — 2, самолётсозлик технологияси, қурилиш конструкцияси, иссиқлик-газ таъминоти ва сув таъминоти — 2, қурилиш ишларини ташкил қилиш ва ишлаб чиқариш — 2, автомобиль йўллари, йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш, олий геодезия, фойдали қазилмалар — 2, нефть ва газ қазилмалари геологияси ва қидириш, автоматика ва телемеханика, электротехниканинг назарий асоси — 3, физик электроника, ҳисоблаш техникаси, ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар — 2, саноат электроникаси олий математика — 5, физика — 2, умумий ва ноорганик химия, назарий механика — 2, умумий ва интерьер биноларнинг архитектура лойиҳаси, турар-жой биноларининг архитектура лойиҳаси — 2, расм, рассомлик ва ҳайкалтарошлик — 2, архитектура тарихи ва назарияси, шаҳар қурилиши ва қишлоқ аҳоли жойларини планлаштириш материаллар қаршилиги, амалий кибернетика, қишлоқ хўжалик машиналари (ташкил қилиш, технологияси ва машиналар ремонти), ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва иқтисоди — 8, булардан: автомобиль транспорти иқтисоди ва ташкил этиш — 2, химия саноати корхоналари иқтисоди ташкил қилиш ва планлаштириш — 2, электр ўтказгич ва ярим ўтказгичлар саноати корхоналари иқтисоди, ташкил қилиш ва планлаштириш — 2, машинасозлик иқтисоди ва ташкил қилиш — 2; тўқимачилик материалларнинг химик технологияси, керамика ва ўтга чидамли материаллар (тўқимачилик материалларнинг химик технологияси), структура геологияси, саноат ва граждан биноларн архитектураси — 3, процесс ва аппаратлар, рангли металл металлургияси, металлар технологияси

КАФЕДРА КАТТА УҚИТУВЧИЛАРИ: КПСС тарихи, сиёсий иқтисод — 10, илмий коммунизм — 2, фалсафа — 2, электр станциялари, электр тармоқлари ва системалари электр машиналари — 2, гидравлика ва гидравлика машиналари, электр станциялари иссиқлик қурилмалари, умумий ва назарий теплотехника умумий электротехника — 3, машинасозлик технологияси, автомобиль ремонти ва ишлаб чиқариш — 2, автомобиль транспорти эксплуатацияси — 2, қишлоқ хўжалик машиналари — 2 (ташкил қилиш, технологияси ва машиналар ремонти), металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, механизмлар ва машиналар назарияси — 3, машиналар детали — 2, металлшунослик, озиқ-овқат маҳсулотлари технологияси, фойдали ер ости қазилмаларини ишлаш, амалий кибернетика, тоғ ишлари ва тоғ машиналарини автоматлаштириш — 3, меҳнат муҳофазаси, рангли металл металлургияси — 3, қурилиш ишларини ташкил қилиш ва ишлаб чиқариш — 3, йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш, қурилиш механикаси ва иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлилиги — 2, қидиришнинг геофизик методи — 3, эксперименталь ва назарий физика — 3, саноат электроникаси, олий математика — 4, физика — 3, чизма геометрия ва чизмачилик — 8, турар-жой биноларининг архитектура лойиҳаси, расм, рассомлик ва ҳайкалтарошлик — 2, архитектура тарихи ва назарияси — 3, шаҳар қурилиши ва қишлоқ аҳолиси жойларини планлаштириш, материаллар қаршилиги, ишлаб чиқариш иқтисоди ва ташкил қилиш — 4, булардан: химия машинасозлиги корхоналари иқтисоди, ташкил қилиш ва планлаштириш, химия корхоналари иқтисоди, ташкил қилиш ва планлаштириш, электр корхоналари иқтисоди, ташкил қилиш ва планлаштириш — станциялар, тармоқлар, системалар — 2, фойдали ер ости қазилмаларини ишлаш, нефть ва газ ер ости қазилмаларини ишлаш, қурилиш конструкцияси, структура геологияси, олий геодезия, рус тили, гидрогеология ва инженерлик геологияси — 3, рангли металлар металлургияси.

КАФЕДРА УҚИТУВЧИСИ — рус тили.

КАФЕДРА АССИСТЕНТЛАРИ: КПСС тарихи, илмий коммунизм, сиёсий иқтисод — 10, электр станциялари, электр тармоқлари ва системалари, электр машиналари, электр ўтказгич ва саноат қурилмаларини автоматлаштириш, электростанция иссиқлик қурилмалари, умумий ва назарий теплотехника, автомобиль ишлаб чиқариш ва ремонти — 3, автомобиль транспорти эксплуатацияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар механизмлар ва машиналар назарияси (ўзбек тилида дарс олиб бориш учун) — 2, машиналар детали — 2, экспериментал ва назарий физика, металлар технологияси, металлшунослик, тўқимачилик материалларнинг химик технологияси, керамика ва ўтга чидамли материаллар, меҳнат муҳофазаси, қишлоқ хўжалик машиналари (ташкил қилиш, технологияси ва машиналар ремонти), қурилиш конструкцияси, олий геодезия, олий математика — 2, физика — 4, умумий ва ноорганик химия, чизма геометрия ва чизмачилик — 2, жамоат биноларн ва интерьер архитектура лойиҳаси, расм, рассомлик ва ҳайкалтарошлик — 2, назарий механика — 3, материаллар қаршилиги, саноат ва граждан биноларн архитектураси — 5, нефть ва газ ер ости қазилмаларини ишлаш — 2, структура геологияси, петрография, петрология ва регионал геология, самолётлар конструкцияси ва расчети, шаҳар қурилиши ва қишлоқ аҳолиси жойларини планлаштириш, физик ва коллоидли химия

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

КАФЕДРА КАТТА УҚИТУВЧИЛАРИ: электр машиналари, умумий электротехника, процесслар ва аппаратлар, физика, химия саноати ишлаб чиқариш процессини автоматлаштириш.

КАФЕДРА АССИСТЕНТЛАРИ: электр машиналари.

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА

КАФЕДРА ДОЦЕНТЛАРИ: КПСС тарихи

КАФЕДРА КАТТА УҚИТУВЧИЛАРИ: аналитик химия, чет тиллари (инглиз), физика, олий математика — 2, геодезия ва маркшейдерия.

КАФЕДРА АССИСТЕНТЛАРИ: сиёсий иқтисод, олий математика.

АНГРЕН ШАҲРИДА

КАФЕДРА КАТТА УҚИТУВЧИЛАРИ: сиёсий иқтисод, физика, машиналар детали, металлар технологияси, назарий механика, чизма геометрия ва чизмачилик.

КАФЕДРА УҚИТУВЧИЛАРИ: чет тили (инглиз), рус тили

КАФЕДРА АССИСТЕНТЛАРИ: чизма геометрия ва чизмачилик.

ЗАРАФШОН ШАҲРИДА

КАФЕДРА КАТТА УҚИТУВЧИЛАРИ: КПСС тарихи, фалсафа — 2, физика — 2, назарий механика — 2, чизма геометрия ва чизмачилик.

КАФЕДРА УҚИТУВЧИЛАРИ: чет тиллари — 2, (немис ва инглиз тили).

КАФЕДРА АССИСТЕНТЛАРИ: олий математика, чизма геометрия ва чизмачилик — 2.

БУХОРО ШАҲРИДА

КАФЕДРА ДОЦЕНТЛАРИ: рус тили

КАФЕДРА КАТТА УҚИТУВЧИЛАРИ: материаллар қаршилиги, металлар технологияси, чизма геометрия ва чизмачилик, геодезия ва маркшейдерия, физика, назарий механика.

КАФЕДРА УҚИТУВЧИЛАРИ: рус тили.

КАФЕДРА АССИСТЕНТЛАРИ: фалсафа материаллар қаршилиги, чизма геометрия ва чизмачилик, физика, назарий механика.

НАВОИЙ ШАҲРИДА

КАФЕДРА ДОЦЕНТЛАРИ: КПСС тарихи олий математика.

КАФЕДРА КАТТА УҚИТУВЧИЛАРИ: фалсафа — 2, олий математика, электротехниканинг назарий асоси, назарий механика

КАФЕДРА АССИСТЕНТЛАРИ: фалсафа — 2, физика — 2, олий математика — 2, чизма геометрия ва чизмачилик — 3, назарий механика, умумий ва ноорганик химия

КАТТА ИЛМИЙ ХОДИМЛАР: саноат иссиқлик энергетикаси лабораторияси

КИЧИК ИЛМИЙ ХОДИМЛАР: саноат иссиқлик энергетикаси лабораторияси.

Конкурс муддати 1968 йил 22 сентябргача.

Ҳужжатлар Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 13-уй, 3-қават, 73-хонага юборилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — 836545. Редактор ўринбосарлари — 837914, 839323. Масъул секретарь — 834455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 837283. Партия гурмуши — 833469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 831216. Халқаро ҳаёт — 837604. Коммунистик тарбия — 831455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 834780. Совет қурилиши — 833258. Қишлоқ хўжалиги — 837604. Адабиёт ва санъат — 832036. 837221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 834451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 832347. Оммавий ишлар ва хатлар — 838879. 833553. Иллюстрация — 834524. Стенографистка — 837343. Корректура — 837162. Эълонлар — 838142. Коммутатор — 830249. 830250, 830251, 830252, 830253. 830254, 830255, 830256, 830257, 830258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—82, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

Б. № — 204. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 61633. Р 14962.